

ÅRSREDOVISNING 2013

SYDVATTEN

Innehåll

- 3** Kort om 2013
- 4** VD har ordet
- 6** Ett gemensamt ansvar
- 8** Klimatförändringar ställer högre krav på dricksvattenproduktionen
- 10** Råvattenskydd – grunden för säkert dricksvatten
- 12** Ekonomisk stabilitet och långsiktigt ansvar
- 14** Ett bra dricksvatten är mer än bara vatten
- 16** Vetenskapliga utmaningar för branschen
- 20** Framtidens dricksvatten
- 22** Vision och mål
- 24** Engagerade medarbetare är företagets grund
- 26** Nyckeltal för affärsmässig samhällsnytta

Ekonomisk redovisning

- 30** Förvaltningsberättelse
- 34** Resultaträkning
Balansräkning
Kassaflödesanalys
- 36** Noter
- 38** Revisionsberättelse och granskningsrapport
- 40** Styrelse och ledning

Via två intagsledningar tar Vombverket in cirka 1 000 liter vatten per sekund från Vombsjön. Vattnet passerar först mikrosilar innan det sprids ut i någon av de 54 infiltrationsdammarna (bilden) på Vombfältet. I dammarna sjunker vattnet långsamt ner genom markens isälvslagringar av sand och grus till ett naturligt grundvattenmagasin varifrån det pumpas upp ur 120 brunnar.

Kort om 2013

- I syfte att öka säkerheten i råvattenförsörjningen har projektet med att dubblera råvattenledningen mellan Äktaboden och Ringsjöholm inletts.
- Den framtida reservvattenförsörjningen ur Ringsjön har säkrats genom att Sydsvatten har fått tillstånd att öka uttaget till 2 000 l/s.
- Den ekonomiska inriktningen har fortsatt i enlighet med företagets strategiska plan, med långsiktigt fokus på råvattenskydd och redundans.
- Omfattande insatser genomförs i infiltrationsområdet på Vombfältet för att modernisera funktion och styrning av fältet.
- Projektet *Klimatanalys för dricksvattenförsörjning i Skåne* har genomförts med målet att öka kunskapen om klimatförändringarnas följder för dricksvattenförsörjningen samt att stärka medvetenheten hos planerare och beslutsfattare om problematiken.
- Sydsvattens, VA SYD:s och NSVA:s gemensamma bolag för forskning och utveckling har grundats och startat sin verksamhet.

A middle-aged man with short, light-colored hair is standing outdoors. He is wearing a brown suit jacket over a light blue button-down shirt with a patterned collar. He is positioned behind a blue metal railing. In the background, there is a body of water, some green reeds or grass, and a distant shoreline under a cloudy sky.

**"Mellankommunala sam-
arbeten blir i allt större
utsträckning en väsentlig
förutsättning för att klara
dricksvattenförsörjningen."**

*Sydvattens VD Jörgen Johansson
vid seminariet "Dricksvattenför-
sörjning i ett förändrat klimat
– hur ska Skånes dricksvatten
säkras?" på Malmö Börshus i
februari 2014. Fotot i bakgrun-
den är taget vid Ringsjöverkets
intagsstation vid Ringsjön.*

VD har ordet

2013 var ett bra år för Sydvatten. Dricksvattenförsörjningen har fungerat väl utan stora påfrestningar på systemet. Dricksvattenkvaliteten har varit hög och jämn hela året och även råvattenkvaliteten i Bolmen var bättre jämfört med de senaste åren. Det innebär att vi kan ta ut hög kapacitet ur våra vattenverk utan att maximera påfrestningarna på beredningsprocesserna och därutöver även hålla god beredskapskapacitet.

2013 fastställdes den nya uttagsrätten i Ringsjön som ger oss förutsättningar att åtgärda störningar i Bolmen-systemet och samtidigt upprätthålla hög säkerhet och god kvalitet i försörjningen. Under året har vi intensifierat underhållsarbetet och reinvesteringarna i våra anläggningar. Huvuddelen av anläggningarna är byggda mellan 1940-talet och 1990-talet. Trots att de är gamla måste funktionen vara på topp. Det redovisade värdet av dessa anläggningar framgår av balansräkningen och uppgår till knappt 1,8 miljarder kronor. Nyanskaffningsvärdet däremot är ungefär tio gånger högre, närmare 20 miljarder kronor. Det är alltså de tillgångsvärdena som kommunerna i sitt samarbete har byggt upp genom åren och som vi bygger dricksvattenförsörjningen på till närmare en miljon människor. I relation till denna enorma tillgångsmassa ter sig en årsomsättning på 270 miljoner kronor som närmast omöjligt liten. Men den här bilden är den normala i vattentjänstverige. Sydvatten är dessutom den aktör i landet som sannolikt har den förhållandevis högsta andelen kapitalkostnader av den totala kostnadsmassan, detta beroende på Bolmenanläggningen.

I kölvattnet av Östersund och klimateffekternas successiva realisering har behoven av ökade satsningar i dricksvattensystemen synliggjorts och därmed behoven av att tillskjuta ekonomiska medel. Vi ser en tydlig trendförändring där tidigare taxefokus nu fasas ut mot mer medvetna insikter om behoven av förnyelse, skydd och underhållsinsatser för att vi framgent ska kunna känna oss trygga med dricksvattenförsörjningen och fortsätta att ta för givet att vattnet kommer när vi vrider på kranen.

Sydvatten genomförde ett seminarium i Almedalen på temat *Vem tar ansvar för framtidens dricksvattenförsörjning*. På scen deltog, förutom två representanter från Sydvatten, Matilda Ernkrans (s), riksdagsledamot och ordförande i miljö- och jordbruksutskottet, Björn Risinger, generaldirektör för HaV samt Maria Wetterstrand, tidigare språkrör för miljöpartiet och numera debattör. Några

dagar efter arrangemanget lanserade regeringen den statliga utredningen *En trygg dricksvattenförsörjning* med Gunnar Holmgren som särskild utredare. Utredningsdirektivet är mycket omfattande. Det rymmer till exempel klimateffekternas påverkan och förmågan att möta dessa, ansvarsfördelningen mellan berörda statliga myndigheter samt verksamhetsorienterade frågor som former och förutsättningar för vattenskydd och material i kontakt med vatten. Jag har haft förmånen att av Svenskt Vatten utses till branschens representant i utredningens expertgrupp. Sydvatten har därmed, i nära samarbete med Svenskt Vatten, ett omfattande engagemang i utredningen genom bland annat anordnandet av fyra studiebesök för utredningskansliet (Skåne, Örebro, Sundsvall och Stockholm), representation i referensgrupper, sammanställning av faktaunderlag samt framtagande av delutredningar med mera. Vattenskyddsfrågan, som är den för branschen mest konkreta och möjligen mest intressanta, ska tillsammans med materialfrågan vara avklarad i ett delbetänkande vid halvårsskiftet 2014. Resterande del av uppdraget ska rapporteras sommaren 2015. Jag bedömer att den här utredningen är det viktigaste initiativet som statsmakterna tagit under det senaste halvseklet sedan beslutet att Bolmen skulle bli Skånes främsta dricksvattenresurs. Alla frågor kommer självklart inte att kunna lösas av pågående utredning men frågorna lyfts för fortsatta diskussioner och utredningar framöver.

En aspekt framstår som allt mer tydlig, nämligen behovet av regionala planeringsperspektiv i vattenfrågorna. Mellankommunala samarbeten blir i allt större utsträckning en väsentlig förutsättning för att klara dricksvattenförsörjningen. Även i samhällsplaneringen i stort och i kommunernas fysiska planering lokalt måste de regionala perspektiven på vattenfrågorna bli tydligare i planeringsunderlagen.

Malmö i april 2014

Jörgen Johansson
Verkställande direktör

Ett gemensamt ansvar

De flesta av oss tar rent vatten i kranen för givet. Men i Skåne är det inte lika självklart som i resten av landet.

Västra Skånes dricksvatten är ett resultat av förutseende planering för 60 år sedan. Eftersom de skånska vattentäkterna inte räckte till den växande befolkningen, beslutade regeringen att vatten skulle tas från sjön Bolmen i Småland. För att leda vattnet söderut anlades den åtta mil långa Bolmentunneln, ett byggprojekt som tog tio år och kostade en miljard kronor.

Ett så stort byggprojekt krävde ett stabilt kommunalt samarbete och 1966 bildade fem kommuner därför det gemensamma bolaget Sydvatten AB. Fler kommuner har sedan dess anslutit sig för att trygga invånarnas tillgång till säkert dricksvatten. Idag är Sydvatten en av Sveriges största dricksvattenproducenter med 16 delägarkommuner som har totalt 900 000 invånare i Bjuv, Burlöv, Eslöv, Helsingborg, Höganäs, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Malmö, Skurup, Staffanstorp, Svalöv, Svedala, Vellinge och Ängelholm.

I alla samhällen är dricksvatten den viktigaste gemensamma frågan att lösa. I västra Skåne kan de 16 kommunerna genom samarbetet i Sydvatten, garantera sina invånare, sjukhus och företag en långsiktig och kostnadseffektiv leverans av säkert dricksvatten. Under 2013 levererade Sydvatten totalt 74,1 miljoner kubikmeter friskt dricksvatten till delägarkommunerna.

Sydvattens uppdrag har alltid varit, och kommer alltid att vara, ett långsiktigt ansvarstagande för att trygga dricksvattenförsörjningen åt kommande generationer. De strategiska beslut som fattas idag utgår därför från ett tidsperspektiv som omfattar flera decennier. Ägar kommunernas ursprungliga konsortialavtal skrevs på 50 år och gäller till utgången av 2015. Under 2013 har kommunerna förhandlat fram ett reviderat konsortialavtal, vilket har godkänts av fullmäktigeförsamlingarna i samtliga delägarkommuner. Ärendet kommer att beredas för beslut till årsstämman i maj 2014. Det nya

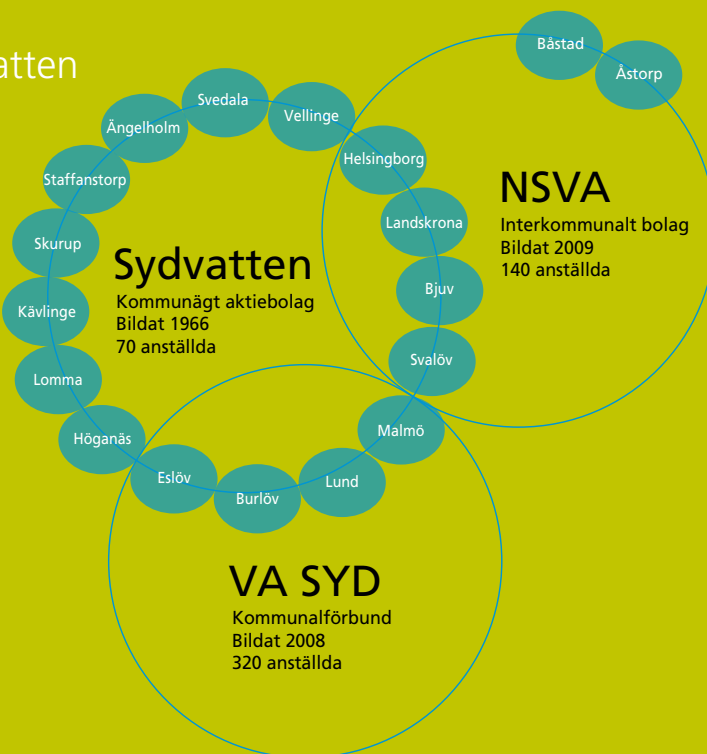
avtalet säkerställer samarbetet i Sydvatten fram till 2045.

Sydvatten hämtar vatten från Bolmen och Vombsjön samt, vid behov, från Ringsjön. Produktionen av dricksvatten sker i Ringsjöverket och Vombverket. Från vattenverken levereras vattnet till anslutningspunkter i varje delägarkommun. Därifrån ansvarar kommunerna själva för distributionen ut till slutkonsumenten.

Tre organisationer

Hälften av Sydvattenkommunerna distribuerar dricksvatten till invånarna i egen förvaltningsform. Av de övriga har fyra kommuner slutit sig samman i VA SYD och fyra ingår i NSVA (Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp). Det innebär att vattenförsörjningskedjan i västra Skåne består av enskilda kommuner jämsides med de tre regionala aktörerna, Sydvatten, VA SYD och NSVA. Det har lett till högre strategisk förmåga där tre aktörer numera arbetar i mer utvecklade strategiska processer som i olika grad berör varandra med större spännvidd och dynamik. Kommunerna har alltså valt att organisera verksamheten på olika sätt för ökad kvalitet och effektivitet men uppdraget är i sin helhet gemensamt. Sydvatten, VA SYD och NSVA har tillsammans möjlighet att ta ett större gemensamt ansvar för helheten i det övergripande samhällsuppdraget. Detta ansvar inbegriper också att aktivt bedriva forskning för att kunna möta framtida utmaningar inom dricksvattenbranschen. Under 2013 har samtliga delägarkommuner därför beslutat om bildandet av ett gemensamt FoU-bolag för Sydvatten, NSVA och VA SYD. I bolaget kommer den forskning som idag sker hos respektive organisation att koordineras, i syfte att förbättra förutsättningarna att möta vattentjänstsektorns framtida utmaningar. Från den 1 januari 2014 finns en gemensam verksamhet i bolaget med säte i Lund.

Sydvatten producerar säkert dricksvatten till 75% av Skånes befolkning.

Cirklarna visar vilka kommuner som ingår i Sydsvatten, VA SYD respektive NSVA. De fyra kommuner som är medlemmar i VA SYD är också delägare i Sydsvatten. Av de kommuner som är delägare i NSVA är fyra delägare i Sydsvatten, medan två står utanför, Båstad och Åstorp.

Sydvattens ägare Aktiefördelning

Bjuv	1,76 %	Höganäs	2,93 %	Lund	12,87 %	Svalöv	1,64 %
Burlöv	1,94 %	Kävlinge	3,26 %	Malmö	34,05 %	Svedala	2,36 %
Eslöv	3,75 %	Landskrona	4,93 %	Skurup	1,74 %	Vellinge	3,99 %
Helsingborg ...	15,32 %	Lomma	2,33 %	Staffanstorp	2,58 %	Ångelholm	4,55 %

Klimatförändringar ställer högre krav på dricksvattenproduktionen

Vattentjänstbranschen agerar i en alltmer komplex, kravfylld och föränderlig omvärld. Ny kunskap och förmåga till organisationsförändringar kommer att ha avgörande betydelse för att möta framtida utmaningar.

De viktigaste frågorna att hantera rör försämrade råvattenkvalitet, kapacitetsbrist, brist på reservförsörjning och omfattande underhålls- och reinvesteringsbehov. Få enskilda kommunala aktörer har förutsättningar att klara detta på egen hand. Utvecklingen går därför mot ökad regional samordning av kompetens och resurser för att skapa långsiktigt hållbara och säkra försörjningssystem.

Både kvaliteten och tillgången på råvatten är direkt kopplade till klimatet och förändringar i den hydrologiska cykeln. Kraven på dricksvattenproduktionen kommer därför sannolikt att öka betydligt som en effekt av ett förändrat klimat. Det är anledningen till att Sydvatten initierade projektet *Klimatanalys för dricksvattenförsörjning i Skåne*, som har pågått under 2013. Syftet har varit

att öka kunskapen om klimatförändringarnas följder för dricksvattenförsörjningen samt att stärka medvetenheten hos planerare och beslutsfattare om problematiken.

Projektets arbetsgrupp har bestått av representanter från bland annat Länsstyrelsen i Skåne, Region Skåne, Lunds universitet, Malmö högskola samt den kommunala VA-sektorn i regionen. Arbetsgruppen konstaterar att skyddet av nuvarande och potentiella dricksvattenresurser bör planeras i ett regionalt och långsiktigt perspektiv genom samarbete mellan de olika aktörerna. En större flexibilitet i systemen och ökad beredskap att hantera störningar är en förutsättning för att vatten av tillräcklig mängd och kvalitet ska kunna levereras till hela Skånes befolkning.

I februari 2014 avslutades projektet med ett seminarium där rapporten *Skånes dricksvattenförsörjning i ett förändrat klimat* presenterades. I den betonas skyddet av nuvarande och potentiella dricksvattentäkter som en betydelsefull framtidsfaktor. Vidare understryks vikten av större flexibilitet i systemen och ökad beredskap att hantera störningar. För att säkerställa högsta kvalitet i dricksvattenförsörjningen även i ett föränderligt klimat, föreslås VA-branschens aktörer delta aktivt i forskning och utveckling.

Seminarier lockade 150 deltagare: kommunalpolitiker, tjänstemän och experter från 20 skånska kommuner. Dessutom deltog ett antal riksdagsledamöter samt representanter för fyra länsstyrelser. Talare var, bland andra, Gunnar Holmgren, särskild utredare, Dricksvattenutredningen; Sten Bergström, klimatexpert vid SMHI; Björn Risinger, generaldirektör för Havs- och vattenmyndigheten; Agneta Granberg, ordförande för Svenskt Vatten och Marianne Andersson, regionordförande för LRF. Vid den avslutande paneldebatten deltog dessutom Anders Åkeson, regionråd (MP), Region Skåne och Annelie Johansson, miljövårdsdirektör, Länsstyrelsen Skåne. I diskussionen framkom en stor enighet om behovet av samverkan kring dricksvattenförsörjning.

"Ensamma klarar inte kommuner av detta. Samverkan är ett måste. Ensam står inte stark i detta."

Agneta Granberg

Ordförande, Svenskt Vatten

"Dricksvattenförsörjningen har uppgraderats till en fråga av nationellt intresse först de senaste åren. Ökat regionalt fokus är ett måste. Sydvatten ett föredöme härvidlag – svensk rekordklass. Utvecklingen går mot ökat regionalt samarbete."

Gunnar Holmgren

Särskild utredare, En trygg dricksvattenförsörjning

Utlopp från båtplatsen vid Vombsjöns
södra strand, september 2013.

Vägar framåt

Projektets förslag till Vägar framåt för en trygg framtida dricksvattenförsörjning i ett förändrat klimat:

- Det behövs en **regional planering** av vattenförsörjningen (ordinarie och reserv) som bör präglas av samarbete, helhetssyn, långsiktighet och anpassningsbarhet för att möta de utmaningar vi står inför i och med pågående klimatförändringar, inklusive ökande risker för extremare vädersituationer.
- **Övervakning** av såväl vattenmiljön som dricksvattensystemen bör vara anpassad till lokala förutsättningar och behov som ett led i att kunna leverera ett säkert dricksvatten i ett föränderligt klimat.
- **Skydd** av nuvarande och noggrant utvalda potentiella dricksvattenresurser bör planeras i ett regionalt och långsiktigt perspektiv genom samarbete mellan de olika huvudmännen. Hur vi lyckas skydda våra tillgångar kan vara helt avgörande för Skånes framtida försörjning av dricksvatten.
- Genom en **större flexibilitet** i systemen och **ökad beredskap** att hantera störningar bör vatten av tillräcklig mängd och kvalitet kunna levereras till hela befolkningen i alla uppkomna situationer.
- **Investeringar och underhåll** bör planeras resurseffektivt och på lång sikt med klimatanpassning i åtanke i alla steg.
- **Information och opinionsbildande aktiviteter** bör tydligt peka på vad som erhålls för dagens VA-avgifter och vilka åtgärdsbehov som finns, bland annat vad gäller klimatanpassning.
- För att säkerställa högsta kvalitet i dricksvattenförsörjningen även i ett föränderligt klimat bör VA-branschens aktörer delta aktivt i **forskning och utveckling**.

Råvattenskydd – grunden för säkert dricksvatten

Omvärldsförändringar kräver ökat fokus på råvattenkvalitet och ökat engagemang kring råvattentäkterna.

Sydvatten förser 75 procent av Skånes befolkning med friskt dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Sydvattens rätt att ta vatten ur Bolmen, Vombsjön och Ringsjön är avgörande för västra Skånes dricksvattenförsörjning. Uttagsrätterna är därmed företagets betydelsefullaste tillgångar. Framtidens dricksvatten är dock inte bara beroende av rätten att använda sjöarnas vatten. Det är också nödvändigt att värna råvattnets kvalitet och att ha framförhållning inför kommande klimatförändringar. Därför ligger Sydvattens långsiktiga strategiska fokus på att verka för ett ökat skydd av råvattenresurserna, att skapa redundans i råvattenanläggningarna, att intensifiera företagets engagemang i sjöarnas vattenråd samt att skapa förutsättningar för bättre råvattenfördelning inom regionen.

Vattenskyddsområde Bolmen

Behovet att skydda råvattnet sträcker sig för Skånes del utanför landskapsgränsen. 500 000 skåningar får sitt dagliga dricksvatten från sjön Bolmen i Småland. Under det gångna året har arbetet inför en ansökan om ett vattenskyddsområde för Bolmen inletts med bland annat en riskanalys och en hydrodynamisk modell av sjön. Förslag på avgränsning och zonindelning av vattenskyddsområdet har tagits fram samt ett utkast till föreskrifter. Inom ett vattenskyddsområde gäller särskilda föreskrifter för verksamheter som riskerar att påverka vattenkvaliteten, till exempel användning av bekämpningsmedel och hantering av petroleumprodukter. Föreskrifterna utformas olika beroende på avståndet till vattentäkten.

Under arbetets gång har det blivit tydligt att Smålandskommunerna och Sydvattenkommunerna har många gemensamma intressen i Bolmen. Skyddet av vattnet för dricksvattenförsörjning går hand i hand med andra värden såsom turism, sportfiske, yrkesfiske, naturvärden och ekosystemtjänster. Arbetet med vattenskyddsområdet är förankrat på politisk nivå i kommu-

nerna Hylte, Ljungby, Värnamo och Gislaved. Tjänstemän från respektive kommun ingår i den plangrupp som Sydvatten har ett nära samarbete med.

Bolmentunneln och grundvattenbortledning

Den åtta mil långa Bolmentunneln är en avgörande livsnerv för den västskånska dricksvattenförsörjningen, vilket understryks av att tunneln 2010 förklarades som riksintresse för dricksvattenförsörjning. De rättsliga turerna kring grundvattenbortledningen i Bolmentunneln har dock fortsatt under 2013. Länsstyrelserna i Skåne och Kronoberg har i tidigare prövningar av ärendet fastslagit att Sydvattens gällande tillstånd från 1970- och 1980-talen inbegriper grundvattenbortledning och att inga åtgärder därför behövs. Trots det beslutade samma länsstyrelser i maj 2013 att förelägga Sydvatten att inkomma med en ansökan om tillstånd till grundvattenbortledning. Sydvatten har överklagat beslutet till Mark- och miljödomstolen. Bolagets uppfattning är att Bolmentunnelns dränerande verkan och den grundvattenbortledning som därmed sker, beskrevs ingående i ansökan och avhandlades under prövningen av vattenuttaget från Bolmen och anläggandet av tunneln. Bortledandet ingår i meddelade villkor och utgör en självklar del i givna tillstånd.

Vattendialog Torpsbäcken

Som ett led i skyddet av vattentäkterna deltar Sydvatten aktivt i sjöarnas vattenråd. Det gemensamma arbetet i vattenråden har som övergripande syfte att ge en långsiktig, hållbar förändring till bättre vattenkvalitet. Projektet Vattendialog Torpsbäcken genomförs inom ramen för Kävlingeåns Vattenråd och Vattenvårdsprogram Kävlingeån. Markerna kring Torpsbäcken består till största delen av åkrar, vilka utgör en del av Vombsjöns tillrinningsområde. Torpsbäckens begränsade geografiska tillrinningsområde erbjuder goda förutsättningar för att utveckla effektiva arbetssätt och vidta lämpliga åtgärder i syfte att förbättra vattenkvaliteten i Vombsjön. Projektets syfte är

Bolmen är Sveriges tionde största sjö och delas geografiskt av Gislaveds, Hylte, Ljungby och Värnamo kommuner. Den största ön är Bolmsö.

bland annat att minska mängden näringsämnen som når sjön via Torpsbäcken och påverkar vattenkvaliteten negativt. Även problemet med bekämpningsmedel diskuteras i projektet. Fokus läggs på ökad kunskap om de fysiska processerna i tillrinningsområdet samt på ökad förståelse mellan de parter som är verksamma i området. En viktig del av projektet är att ge möjligheter till dialog mellan olika aktörer som påverkar och/eller använder vattnet.

Södra Bolmen med den gamla järnvägsbron över Fettjesundet, oktober 2010.

Ekonomisk stabilitet och långsiktigt ansvar

2013 har varit ett år av ekonomisk stabilitet. Vattenförsäljningen under året har uppgått till 74,1 miljoner kubikmeter.

Sydvattens ekonomiska styrmodell utgår från målet om affärsmässig samhällsnytta. En tioårig budgetplan är kopplad till bolagets strategiska plan, vilket skapar stabilitet och ett tydligt samband mellan ekonomi och verksamhet. Intäkterna för vattenförsäljningen ökade jämfört med 2012, dels beroende på att hela Svedala kommun får vatten från Sydvatten från och med i mars 2013, dels på grund av en torr sommar med ökad förbrukning.

Drift och underhåll

Jämfört med föregående år har kostnaderna för drift och underhåll ökat med 3 miljoner kronor. Kostnaderna för reparation och underhåll ökar stadigt beroende på att anläggningarna blir äldre. På grund av nya regler för komponentavskrivning kommer fler underhållsåtgärder i

framtiden att genomföras som investeringar.

Vombfältet är föremål för ett omfattande underhållsprojekt med en budget på 43 miljoner kronor under perioden 2012–2017, varav 7,7 miljoner under 2013. Vombfältet är Sveriges största infiltrationsanläggning och togs i drift på 1940-talet. De moderniseringar avseende teknisk utrustning och styrning av fältet som genomförs har som mål att fältet ska bli en av Europas främsta infiltrationsanläggningar. Under året har 20 av 120 brunnar renoverats och försetts med nya pumpar, mätare och frekvensomformare. En upphandling har genomförts för att fiberkabel ska kunna läggas ner under 2014 i syfte att knyta ihop övervakningen av alla brunnar och observationsrör och därmed nå en optimal styrning av fältet. Arbeten fortsätter enligt plan med att lägga om dammar för att skapa en förbättrad omättad zon, vilken är vital för den mikrobiella renings-

effekten. Vidare har flera projekt startats i samarbete med Sydvattens FoU-avdelning samt Lunds Tekniska Högskola med målet att öka kunskapen om fältets egenskaper och processernas förutsättningar.

Regleringsdammen i Vombsjön

Genom vattendomen i Vombsjön har Sydvatten skyldighet att reglera sjön vid utloppet till Kävlingeån. Därmed är skötsel och underhåll av regleringsdammen även bolagets ansvar. Vid en fördjupad dammsäkerhetsutvärdering upptäcktes erosionsskador under dammkonstruktionen, vilka i förlängningen riskerade att orsaka ett dammbrott. För att minska risken för dammbrott och möjliggöra reparationsarbeten, avtappades mer vatten ur Vombsjön än normalt, dock fortfarande inom ramen för vattendomen. Detta i kombination med en mycket torr vår gjorde att sjönivån i Vombsjön var cirka 1 meter under normal vattennivå i början av sommaren. Den torra våren övergick i en torr sommar och en torr höst, varvid vattennivån fortsatte att ligga under den normala. Det låga vattenståndet fick dock ingen inverkan på dricksvattenproduktionen. Efter en regnig period i november och december nådde Vombsjön upp till normala vattennivåer. Reparationen av dammen färdigställdes i juni. Kostnaden uppgick till 4 miljoner kronor.

Vombverkets snabbfilter

På Vombverket finns 26 snabbfilter. De 10 äldsta är från 50-talet och därmed i behov av renovering. 2013 byttes en av filterbottnarna till en ny tritonbotten med högre kapacitet och driftsäkerhet. Den totala kostnaden för åtgärderna uppgick till 1,3 miljoner kronor.

I ett annat av snabbfiltren har sanden bytts ut mot aktivt kol för att undersöka om tekniken kan hantera eventuella problem med bekämpningsmedelsrester i vatten. Försöket kommer att fortsätta under 2014. För att kunna optimera och utvärdera snabbfiltren har även samtliga bäddar under 2013 försetts med on-line turbiditetsmätare som kontinuerligt mäter renheten hos utgående vatten från varje enskild bädd.

Ängelholmsledningen

Ängelholms kommun blev delägare i Sydvatten 2012. För att ansluta kommunen till Sydvattennätet startade under hösten byggnation av en överföringsledning mellan Gunnestorp i Höganäs kommun och vattenverket i Ängelholm. Den totala ledningslängden är cirka 20 km. Etappen till södra Ängelholm, 13 km, byggs i Sydvattens regi medan resterande del ingår i en samför-läggningssentreprenad upphandlad av Ängelholms kommun. Inkoppling av vatten från Sydvatten planeras ske under vintern/våren 2015. Projektets totala budget är 90 miljoner kronor.

Dubbling av råvattenledning

Sydvatten arbetar, i enlighet med bolagets strategiska plan, med att trygga vattenförsörjningen i flera olika avseenden. Ett sätt är att bygga parallella system, redundans, för de viktigaste delarna i försörjningskedjan. Ett omfattande projekt för ökad redundans är dubblingen av den 25 kilometer långa råvattenledning som förbinder Bolmentunneln med Ringsjöverket. Under 2013 genomfördes upphandling av entreprenör samt en översiktlig utredning rörande placering utifrån geologi, markanvändning, lutningsförhållanden samt miljö- tillstånds- och dispensaspekter. Under 2014 genomförs projektering samt tillstånds- och ledningsrättsprocesser. Ledningen byggs 2015–2018 och kommer att bli 25 kilometer lång med en ledningsdiameter på 1,5 meter. Projektet har en budget på 300 miljoner kronor.

Överföringsledning Svedala

Svedala kommun har sedan många år varit en av delägarkommunerna i Sydvatten AB, men det var först 2013 som Svedala tätort anslöts. Under det gångna året färdigställdes en 6 kilometer lång ledning mellan Sydvattens pumpstation i Eksholm till en nybyggd ventilkammare vid Sturup, till en kostnad av 18 miljoner kronor.

Ett bra dricksvatten är mer än bara vatten

Ett bra vatten är ett komplext begrepp. Tillgången på råvatten är bara en av många förutsättningar för ett bra vatten i betydelsen uthålligt och säkert försörjningssystem.

Ett bra vatten kräver en allmänt hög säkerhetskultur och omfattande förbättringar hos både kommunala huvudmän och statliga myndigheter. På Sydvatten innebär det utveckling av den fysiska säkerheten på anläggningarna, strategiskt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och aktivt deltagande i forskningsprojekt.

I mars 2013 publicerades rapporten, Norvid – norovirus i dricksvattentäkter. Tillsammans med Stockholm Vatten, Norrvatten, Göteborg Vatten och Linköpings universitet har Sydvatten, med stöd av Svenskt Vatten Utveckling, studerat virushalter i svenska råvattentäkter. Norovirus är en undergrupp inom Calicivirusfamiljen och orsakar så kallad vinterkräksjuka. I rapporten konstateras att viruset periodvis återfinns i råvatten från svenska ytvattentäkter. Det är därmed ytterst angeläget att vattenverken har tillfredsställande barriärer mot virus. För att stärka barriärskyddet på Ringsjöverket kommer en UV-anläggning att byggas. Under hösten 2013 har en genomgripande utredning genomförts och UV-aggregat har upphandlats. En ny upphandling gällande byggnaden kommer att genomföras och entreprenaden ska påbörjas under 2014.

Miljödom Ringsjön

Ringsjön är Sydvattens reservvattentäkt för dricksvattenförsörjning och används om det skulle bli störningar i den ordinarie tillförseln från Bolmen. Fram till 2013 begränsades det tillåtna uttaget ur sjön till 1 125 l/s, vilket inte var tillräckligt för att trygga reservdriften. Ansökan om tillstånd för utökat reservvattenuttag i Ringsjön lämnades in till Mark- och miljödomstolen 2009. Arbetet påbörjades dock redan hösten 2006 med utredningar och samråd.

I mars 2013 meddelade Mark- och miljödomstolen att Sydvatten hade beviljats tillstånd i enlighet med ansökan, vilket innebär 2 000 l/s begränsat till en period på högst två år med bibehållen reglering av Ringsjön. Sydvatten

har därmed fått en vattendom som klarar både dagens och framtida reservvattenbehov med hänsyn till väntad befolkningsutveckling i regionen.

Informationssäkerhet

Bolaget har infört nya rutiner med stöd av publikationen *P106 – Råd och riktlinjer om informationssäkerhet*, utgiven av Svenskt Vatten 2012 på initiativ av bland andra Sydvatten och Norrvatten. En utbildning för all personal har följts upp med riktad utbildning i informationssäkerhet för konsulter och entreprenörer. Dessutom har Sydvatten arrangerat ett större seminarium med deltagare från alla 16 delägarkommuner och ett antal myndigheter. Bland föredragshållarna var Svenskt Vatten, Livsmedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Säkerhetspolisen, Norrvatten och Sydvatten representerade.

Sydvatten bedriver verksamhet som lyder under säkerhetsskyddslagen då vissa uppgifter omfattas av sekretess. Detta innebär att bolaget vid somliga upphandlingar kräver att ett säkerhetsskyddsavtal upprättas med entreprenören. Ett exempel är det säkerhetsprojekt som inleddes under 2013 och omfattar förstärkt skalskydd på vattenverken och de yttre anläggningarna.

Krishantering

Sydvatten har gemensamt med NSVA genomfört en krisövning med syfte att utveckla samverkan, samordning av kommunikationsarbetet samt att klargöra rollfördelningen i krissituationer. För att underlätta informationsdelning i händelse av kris kommer Sydvatten att använda det webbaserade informationssystemet WIS, som tillhandahålls av MSB. Under 2014 kommer berörd personal och representanter för Sydvattens Tekniska delegation att erbjudas ett behovsanpassat utbildningspaket för WIS.

Av onormala större drifthändelser under året kan nämnas stormen Simone den 28 oktober, vilken innebar en

Ringsjöverkets intag vid Ringsjön.

belastning för elförsörjningen i Skåne. Tidigare vidtagna åtgärder i form av markförläggning av elledningar samt tillräcklig reservkraft visade sig vara mycket värdefulla under den kraftiga stormen som inte fick någon inverkan på dricksvattenproduktionen.

4S Ledningsnät

Det samlade värdet av landets vatten- och avloppsledningsnät uppskattas till flera hundra miljarder kronor. Ledningsnätet är en dold infrastruktur som får mycket lite uppmärksamhet. Med syftet att underhålla och reparera befintliga vatten- och avloppsledningar samt för att bygga bättre nya ledningar, har Sydvatten gått med i föreningen 4S Ledningsnät. Föreningen är ett samarbete med offentliga förvaltare och huvudmän i Sverige och Norge. Målet är att Starta dialog med branschen, Systematisera kravställningar, Skapa utvecklingsprocesser och Sprida slutsatser. Föreningen är tänkt att bli ett kunskapscentrum och ett dialogforum med leverantörer och entreprenörer i branschen. Den ska också vara medlemmarnas röst och samordna krav vid upphandlingar och upprättande av nya standarder. Föreningen kommer också att skapa utvecklingsprocesser och driva på materialutvecklingen, bland annat genom den innovationsupphandling av rörfogar som är delfinansierad av Vinnova.

För att sprida den samlade kunskapen till branschkollegor kommer 4S Ledningsnät att hålla årliga konferenser som belyser aktuella rörledningsfrågor. Medlemmar i 4S Ledningsnät är: Stockholm Vatten AB, Norrvatten, Kretslopp och vatten i Göteborg, Norrköping Vatten AB, NSVA, Sydvatten AB, Oslo Kommune, Växjö kommun och MittSverige Vatten AB.

Sydvattens forskningschef Kenneth M Persson i sampråk med bolagets industridoktorander Katharina Lührig och Angelica Lidén samt Robert Knutsson, doktorand i nationalekonomi.

Vetenskapliga utmaningar för dricksvattenbranschen

De tekniska och vetenskapliga utmaningarna för dricksvattenbranschen blir allt större. 2010 etablerades Sydvattens Forsknings- och utvecklingsavdelning på Ideon i Lund med syftet att främja företagets dricksvattenproduktion och branschen som helhet.

Sydvattens FoU-avdelning leds av Kenneth M Persson, som även är professor i teknisk vattenresurslära vid Lunds universitet. Avdelningen arbetar utifrån fyra huvudteman: management, ledningsteknik, vattenberedning och råvattenkvalitet. Forskningen syftar till långsiktigt värdeskapande kunskap om vatten i samhällsbyggandet. Medlen för att nå dit är att forska, utveckla, utbilda och nätverka. Forskningsverksamheten drivs tillsammans med andra aktörer men tillämpas också direkt i Sydvattens interna utvecklingsarbete. Under 2013 har strävan att utveckla samarbetet med branschaktörer och forskarvärlden intensifierats. Sydvattens FoU-avdelning är involverad i en rad framgångsrika projekt, varav här nämns några.

Ett nätverk för dricksvattenforskning har skapats i Sydsverige. Sydvatten arbetar nära Lunds universitet och

samverkar också med Chalmers Tekniska Högskolas dricksvattenforskningsprogram Dricks. Även de regionala aktörerna VA SYD och NSVA är mycket viktiga partners i FoU-arbetet. De representerar tillsammans tio kommuner i västra Skåne, varav åtta också är delägare i Sydvatten.

Bidrag till forskning om mikrobiella föroreningar

Tillsammans med Lunds universitet tilldelades Sydvatten 2,2 miljoner kronor från Vetenskapsrådet för ett gemensamt forskningsprojekt. Syftet är att ta reda på hur mikrobiell rening av dricksvatten fungerar och att utveckla metoder för att kunna upptäcka mikrobiell förorening av dricksvatten. Att ta tillförlitliga vattenprover på dricksvatten är för närvarande en långsam

och ibland osäker metod för att mäta kvalitet. Det innebär att patogena mikroorganismer kan förbli oupptäckta och orsaka sjukdomar hos invånarna. Därför behöver ny teknik utvecklas för att effektivt kunna upptäcka eventuell mikrobiell förorening av dricksvatten.

Omkring 75 % av vattenförsörjningen i Sverige bygger på ytvattentäkter (sjöar och vattendrag). Ett vanligt första behandlingssteg är konstgjord infiltration då vattnet pumpas ut i dammar där det sedimenterar ner genom sandlager. En av de viktigaste reningsmekanismerna i konstgjord infiltration är biologisk rening som sker i en biofilm utvecklad på sandkornens yta i infiltrationsbädden. Sådana biofilmer utvecklas spontant och är mycket komplexa, de består bland annat av bakterier, svampar, protozoer och en rad vattenlevande insektslarver. Det tar i allmänhet dagar till veckor att utveckla en fungerande biofilm men väl utvecklad ger den en effektiv rening av vattnet. Kunskapen om biofilmers exakta sammansättning är dock begränsad. Hittills saknas användbara och snabba undersökningsmetoder. Sydvattens och Lunds universitets forskningsprojekt syftar till att extrahera DNA från sandfilter och infiltrationsdammars för att få kunskap om biofilm och dess inverkan på dricksvattenberedningen och dricksvattenssäkerheten. I förlängningen hoppas man kunna styra biofilmens sammansättning. I projektet kommer långsamfilter vid Ringsjöverket och infiltrationsdammars vid Vombverket att studeras.

DNA-bestämning av mikroorganismer

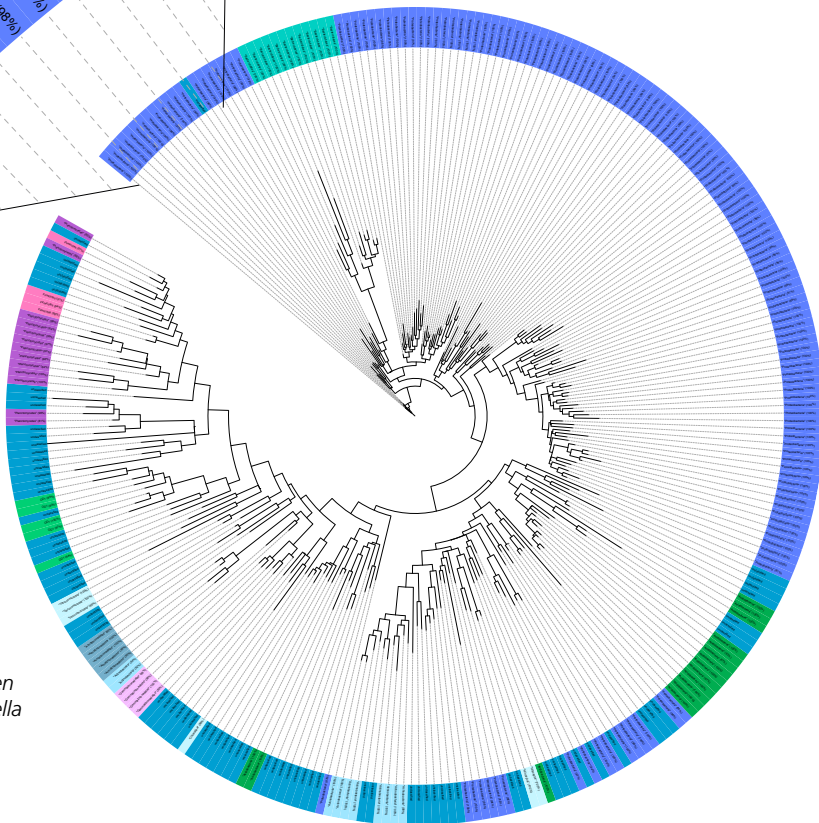
Projektet kring biofilmer ska kopplas samman med Sydvattens pågående forskning om mikrobiella förändringar i dricksvattenledningsnät och utvecklingen av metoder för så kallad parallell massekvensering av DNA i biofilmer. Forskningsprojektet har startats med stöd av Svenskt Vatten Utveckling och genomförs i samarbete med Lunds universitet, VA SYD och NSVA. Projektet

fortgår enligt planerna. För första gången kan större delen av den fullständiga bakteriefloran i ledningsnätet beskrivas. Prover från dricksvattenledningsrör och vattenmätare har samlats in från olika områden i Skåne. Den unika studien kommer att undersöka de mikrobiella förändringar som 2009 inträffade i ledningsnätet då Ringsjön användes som vattentäkt efter ett ras i Bolmentunneln. Vid vattenbytet förekom i vissa delar av ledningsnätet kalkutfällningar, missfärgningar, dålig lukt och ”sjösmak”. Problemen tros vara kopplade till förändringar av distributionsnätets mikrobiologiska flora. Syftet med detta projekt är att få en bättre förståelse av de mikroorganismer som lever i dricksvattenledningarna samt belysa hur förändringar i vattenkvaliteten är relaterade till kvaliteten på det inkommande vattnet och förändringar i ledningsnätets mikrobiella struktur. I förlängningen avser projektet att leda till utveckling av ett instrument som kan användas för att övervaka den mikrobiologiska kvaliteten i realtid.

Membranteknik för säkrare vatten

Avancerad membranteknik kan minska risken för sjukdomsutbrott. Sedan två år deltar Sydvatten i GenoMembran, ett forskningsprojekt om membranteknik. Två industridoktorander, varav den ena från Sydvatten, genomför försök med pilotanläggningar på bland annat Ringsjöverket. Att filtrera vatten genom membran med extremt små porer innebär att virus och andra smittämnen kan avskiljas från råvattnet. Tekniken kan också användas för att avskilja organiskt material. På många håll i Sverige blir sjöar och vattendrag allt brunare på grund av att mängden organiskt material i vattnet ökar. Färgen i sig är inte hälsovådlig men leder till mindre tilltalande vatten liksom ökad risk för bakterier om vattnet inte renas ordentligt. GenoMembran drivs av Sydvatten tillsammans med Norrvatten i Stockholm, Tekniska verken

Det är möjligt att rita upp bilder över hur olika bakterier är släkt med varandra, utifrån deras DNA. Sådana figurer kallas fylogenetiska träd. Bilden visar släktskapet mellan olika bakterier i ett prov från ett vattenledningsnät. Varje linje ut till cirkelns ytterkant motsvarar en bakterieart. Förgreningarna in mot mitten visar hur de olika arterna i provet är besläktade med varandra.

Vid vattenbyten kan problem med dålig lukt och "sjösmak" uppstå. Problemen tros vara kopplade till förändringar av distributionsnätets mikrobiologiska flora. Ökad kunskap om de mikroorganismer som lever i dricksvattenledningarna innebär ökad kunskap om hur vattenkvaliteten påverkas av förändringar i ledningsnätets mikrobiella sammansättning.

i Linköping, VIVAB i Varberg och Gästrikre Vatten i samverkan med bland andra Lunds universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet och Chalmers tekniska högskola.

Smart boll hittar läckor

Sydvattens ledningsnät är 30 mil långt. Ledningarna är i huvudsakligen i gott skick men i takt med att åldern ökar behövs större kunskap om materialstatus och förekomst av läckor. Under året har därför försök med en så kallad smart boll genomförts i samarbete med Kretslopp och vatten i Göteborg samt Norrvatten. Tekniken är ursprungligen kanadensisk men helt ny i Sverige. Bollen förs in i ledningen, rullar på ledningsbotten med vattenströmmen innan den slutligen fångas upp i en håv nedströms. Inuti den smarta bollen finns en dator som registrerar och spelar in ljud från ledningen. En läcka ger upphov till en akustisk signal på grund av tryckförändringen som upptår vid läckan. Genom att analysera ljuddata kan eventuella läckor på så sätt identifieras då det gäller position och storlek.

Samarbete för innovationer i vattenbranschen

Tillsammans med Ideon Innovation etablerade Sydsvatten FoU, Kemira, SWECO, Xylem, NSVA och Eslövs kommun Water Innovation Accelerator 2011. WIN är en satsning av näringslivet, forskarvärlden och den offentliga försörjningssektorn för att tillsammans möjliggöra innovationer i högt tempo. Syftet är att fånga upp och kanalisera initiativ från idéstadiet fram till bärkraftiga företag inom vattenbranschen. WIN vill särskilt attrahera avknoppningar från industrin, inte minst den del som är styrd av offentliga huvudmän. Genom samverkan med Ideon Innovation finns en redan etablerad och värdefull närhet till universitet, högskolor och forskningsvärlden. Inom WIN finns idag elva bolag och fler är på väg in. Några bolag har kunnat ta nästa steg för att etablera sig på marknaden. Under 2013 har fyra innovationsbolag fått start up-medel för expansion från privata och offentliga finansörer. Totalt samverkar 13 innovationsbolag och 17 partnerbolag i WIN. Sent på året fick WIN dess-

utom positivt besked från Tillväxtverket om tilldelning av 1,7 miljoner kronor som stöd för vattenacceleratorns arbete 2014–2015. Sättet att samverka om vatteninnovationer har väckt uppmärksamhet också utomlands och vatteninnovatörer från bland annat Belgien, Finland, Botswana, Namibia och Indonesien har lärt sig mer om WIN under 2013.

Satellitdata om vattenkvalitet

Under 2013 sammanställdes rapporten *MERIS data for monitoring of Lake Bolmen and support of the water treatment processes at Sydvatten AB*. I rapporten, vilken finansierats av Rymdstyrelsen, Sydvatten och de tre länsstyrelser som har tillsyn över Bolmen, redovisas i vilken omfattning satellitbilder av sjöar kan användas för att mäta och övervaka vattenkvalitetsförändringar i Bolmen och omgivande mindre sjöar i området. Satellitdata kunde genereras med 300 meters upplösning, vilket gjorde att uppgifter om sjöar större än 2–3 kvadratkilometer i Kronobergs, Hallands och Jönköpings län skulle kunna hämtas hem via satellitdata. Data om organiskt innehåll i sjöarna kunde korreleras med god noggrannhet om färgtalet understeg omkring 100–150 mg Pt/l. Baserat på tillgängliga data verkade det dock inte vara möjligt att dra några säkra slutsatser om hur förändringar i vattenkvaliteten, observerade från satellitdata, skulle kunna användas direkt för att stödja och förbättra driften vid Ringsjöverket. Studien visade dock att datatolkningar från satellitdata skulle kunna levereras senast två dygn efter att de har registrerats.

Internationellt projekt om vattenverksslam

Sydvatten är ett av 47 företag i Europa som har valts ut att delta i EU-projektet Science Link. Det kommer att ge möjlighet att karakterisera egenskaper hos vattenverksslammet från Ringsjöverket. Arbetet kommer

att genomföras med hjälp av den nationella forskningsanläggningen MAX-lab och deras avancerade analysmetoder. Vattenverksslam innehåller organiska ämnen bundna till järn som används i reningsprocessen. Genom att studera slammets struktur på atomnivå kan det bli möjligt att återvinna järnet och samtidigt göra slamrester mer användbara till exempelvis jordförbättring. I reningsprocessen används järnklorid för att åstadkomma en kemisk fällning som tar bort mikroorganismer, fasta partiklar och oönskade ämnen ur råvattnet. I slamm som blir kvar är organiska ämnen bundna till järnföreningar. Slamm är i sig ofarligt och skulle exempelvis kunna användas för att binda fosfor i jordbruksmark, men det finns idag ingen konkurrenskraftig metod för att återvinna järnkloriden, något som skulle kunna innebära ekonomiska vinster och samtidigt vara bra för miljön.

Vattenvisionen

Tillsammans med ett stort antal aktörer i vattensektorn och under Svenskt Vattens ledning, har Sydvatten tagit fram den gemensamma forsknings- och innovationsgendan "Vattenvisionen". Den ska vara vägledande för finansiärer inom svensk vattenförvaltning. Sedan hösten 2013 medverkar Sydvatten också i Lunds universitets påverkansplattform mot EU:s forskningsprogram Horizon 2020.

Gemensamt FoU-bolag stärker forskningen

Under året har alla delägarkommuner fattat beslut om att bilda ett FoU-bolag med Sydvatten, NSVA och VA SYD som jämbördiga delägare. I bolaget kommer organisationernas respektive forskningsprojekt att koordineras och utvecklas. Därmed ökar förutsättningarna för att bättre möta de utmaningar som vattentjänstsektorn står inför. Från den 1 januari 2014 finns en gemensam verksamhet i bolaget med säte i Lund.

En tidig sommarmorgon vid Piksborg i södra Bolmen.

Framtidens dricksvatten

I alla samhällen är dricksvatten den viktigaste gemensamma frågan att lösa, i såväl lokalt som globalt perspektiv. I Sverige liksom i många andra länder ökar konkurrensen om vattnet. Samtidigt riskerar klimatförändringarna att öka påfrestningarna på vattentäkter och produktionsanläggningar.

Skåne skiljer sig från det i övrigt vattenrika Sverige när det gäller tillgången till råvattentäkter. Det är orsaken till att småländska Bolmen är Skånes enskilt största dricksvattentäkt. I framtiden kan dricksvattenresurserna behöva omfördelas inom regionen eller nya täkter tas i bruk vilket kräver omfattande utredningar, stora investeringar, större flexibilitet i systemen och ett utökat samarbete.

Ansvarsfrågor i Almedalen

Vem tar ansvar för svenskt dricksvatten? Det var temat för ett seminarium som Sydvatten arrangerade under Almedalsveckan i syfte att lyfta dricksvattenfrågan på den politiska agendan, höja statusen för dricksvattenförsörj-

ningen och bidra till att dricksvatten får en självklar plats när det gäller skydd, exempelvis som riksintresse.

I seminariet deltog bland andra Matilda Ernkrans (S), ordförande i Miljö- och jordbruksutskottet, Björn Risinger, generaldirektör Havs- och vattenmyndigheten, Maria Wetterstrand, samhällsdebattör och f d språkrör Miljöpartiet samt Mats Helmfrid (M), kommunstyrelseordförande i Lund, ledamot i Sydvattens och Svenskt Vattens styrelse.

Dessutom medverkade bolaget i ett seminarium om hydrosolidaritet, arrangerat av Lunds universitet, samt i ett arrangemang organiserat av PwC om framtidens kluster. Sydvattens VD Jörgen Johansson talade om ökande

konkurrens och intressekonflikter kring vatten samt om behovet av nya ansvarstagande kluster där aktörer från både samhälls- och marknadsekonomi kan mötas kring ekosystemtjänsten vatten. Osäkerheten är visserligen stor i de olika framtidsscenarioer som beskrivs men det framtalar inte VA-huvudmännen ansvaret att planera för framtiden utifrån den kunskap vi har idag. Framför allt kommer det att kräva kompetent personal inom vattentjänstbranschen. Det är branschens ansvar att locka nya medarbetare.

Nästa generations dricksvattenproducenter

Med projekt Drick kranvatten har Sydvatten synliggjort värdet av kranvatten bland högstadieskolor i företagets delägarkommuner. Större delen av Drick kranvatten-projektet är slutfört men det kommer att finnas kvar genom webbplatsen, med nyhetsbrev till lärare samt genom de vattenflaskor som delas ut till nya elever på de skolor som tidigare har fått en kranvattenautomat. Drick kranvatten har utvärderats av Institutionen för strategisk kommunikation vid Lunds universitet. 2013 publicerades resultaten i en rapport med stöd av Svenskt Vatten Utveckling. Enligt rapporten

har Drick kranvatten lett till i en positiv attitydförändring till kranvatten. En stor andel av högstadieskolorna har ändrat sina vanor och börjat dricka mer kranvatten i stället för andra drycker, såsom läsk och flaskvatten.

För att ytterligare öka ungdomars kunskap om vatten inledde företaget under världsvattenåret 2013 Bollplanksprojektet, ett långsiktigt samarbete med Lunds universitet. Gymnasieelever som skriver sina obligatoriska gymnasiearbeten i årskurs tre erbjuds en lista med ämnesförslag samt kontakt med ett bollplank, det vill säga någon som arbetar med vatten- och hållbarhetsfrågor på universitetet, Sydvatten eller inom någon annan organisation.

Ökat samarbete med Bolmenkommuner

Under det gångna året har Sydvatten påbörjat arbetet med ännu ett pedagogiskt projekt, Tänk H₂O!, vilket innebär en internatvistelse vid Bolmen. Målgruppen är gymnasieelever och syftet är att skapa ökat intresse för frågor som rör vattenförsörjning hos gymnasieskolor inför deras utbildnings- och yrkesval och därigenom medverka till vattentjänstbranschens framtida kompetensförsörjning.

Projektet kan bidra till bilden av en framtidsbransch med stor relevans och potential, samtidigt som det ökar bolagets närvaro vid Bolmen, Skånes viktigaste dricksvattenkälla. Tänk H₂O! kan också bidra till att skapa en långsiktig samverkan och goda relationer med kommunerna kring sjön, vilket är angeläget för arbetet med vattenskydd och framtida vattenförvaltning. Övriga samarbetspartners är bland andra Lunds universitet, Vattenhallen Science Center, sjöarnas vattenråd, Tiraholms Fisk och Vildmarksgymnasiet i Unnaryd.

Drick kranvatten, Bollplanksprojektet och Tänk H₂O! syftar till att öka medvetenheten om vattnets värde och att göra VA-branschen synlig för studenter och skolor.

En av Ringsjöverkets barriärer i reningsprocessen är långsamfiltren. I dem bildas ett skikt av aktiva mikroorganismer som bryter ner organiska ämnen i vattnet.

Genom ett robust försörjningssystem och ett företag präglat av ansvarstänkande når vi målet att varje dag, varje timme, varje minut leverera friskt dricksvatten till 900 000 invånare.

Vision

Sydvatten ska vara en förebild inom vattensektorn och i ett större perspektiv som värdeskapande samhällsaktör.

Verksamhetsidé

Sydvatten garanterar säker och högkvalitativ dricksvattenförsörjning till delägarkommuner och kundkommuner. Samordning av strategiska perspektiv, kompetens och finansiella resurser ska i kombination med ett starkt ägar- och medborgarfokus resultera i högre samhällsvärden.

Produktionsmål

Sydvattens delägare och kunder ska erhålla en säker dricksvattenförsörjning av hög och jämn kvalitet och inte behöva uppleva oplanerade störningar.

Kvalitets- och säkerhetsmål

Kvaliteten på såväl dricksvattnet som organisation och anläggningar ska vara riksledande. Säkerheten i försörjningsstrukturen och vid bolagets anläggningar ska vara minst lika hög som i landets övriga storstadsregioner och ligga på hög europeisk nivå.

Miljömål

På sikt bör vattenproduktionen och distributionen drivas emissionsfritt.

Ekonomiska mål

Med utgångspunkt från verksamhetens förutsättningar och kvalitetsnivå ska priset till delägarkommunerna upplevas adekvat och motiverat. Kostnadsförändringar ska i möjligaste mån balanseras inom bolaget. Prisjusteringar ska vara en del av verksamhetsstyrningen och därigenom motiveras av förändringar i verksamheten eller ändrade förutsättningar för verksamhetens bedrivande.

Gemensam värdegrund

Sydvatten ska:

- Präglas av helheter och samverkan.
- Vara ett företag med starkt medborgarfokus.
- Präglas av affärsmässighet och god ekonomi.
- Aktivt driva produkt- och verksamhetsutveckling.
- Vara konkurrenskraftig genom att vara ett bättre val än andra alternativ.
- I alla avseenden hålla hög säkerhets-, kvalitets- och servicenivå.
- Vara en attraktiv arbetsgivare.
- Vara en flexibel, utvecklings- och förändringsbenägen aktör med ständig utblick i omvärlden.
- Vara en god samhällsaktör.
- Verka för en god miljö och leva upp till vår miljöpolicy.

Intresset för att se Ringsjöverket inifrån var stort vid vattenverkets 50-årsjubileum. 550 personer deltog i visningarna den 1 juni.

Engagerade medarbetare är företagets grund

Medarbetarnas externa engagemang för branschens utveckling har fortsatt under året. Bolaget har representerat i bland annat den statliga dricksvattenutredningens expertgrupp, Livsmedelsverkets nationella Vattenkatastrofgrupp VAKA, den europeiska sammanslutningen för allmän vattenförsörjning och avlopp Eureau, samt i Svenskt Vattens dricksvattenkommitté respektive utbildningskommitté. Sydvatten ska, i enlighet med företagets strategiska plan, fortsätta att sträva efter externa engagemang i syfte att påverka branschens utveckling samt för att kunna ta hem ny kunskap och viktig omvärldspåverkan i tidiga skeden.

I takt med att förutsättningarna för verksamheten förändras ställs nya och växande krav på Sydvattens anställda. För att möta kraven har

kompetensen inom organisationen medvetet ökats de senaste åren genom att det vid nyanställning ställs högre krav på utbildning. Det stora antalet sökande vid rekryteringar kan ses som ett kvitto på att Sydvattens strävan att vara en attraktiv arbetsgivare är framgångsrik. Ett medel för att öka kompetensnivån inom företaget är forskningsverksamheten. Interna seminarier arrangeras för att sprida nya forskningsrön i organisationen och företagets anställda deltar aktivt i utvecklingsprojekten.

Medarbetarnas inställning till Sydvatten fortsätter

att vara positiv, vilket framkom i den medarbetarundersökning som genomfördes under året. Undersökningen visar att de anställda trivs på jobbet och känner stort engagemang för arbetsuppgifterna. Även parametrar kring

ledarskap och organisation var positiva. Ett utvecklingsarbete pågår, kopplat till undersökningen och till det kontinuerliga värdegrundsarbetet inom företaget. Bland annat samlades bolagets alla medarbetare för att genomföra företags-

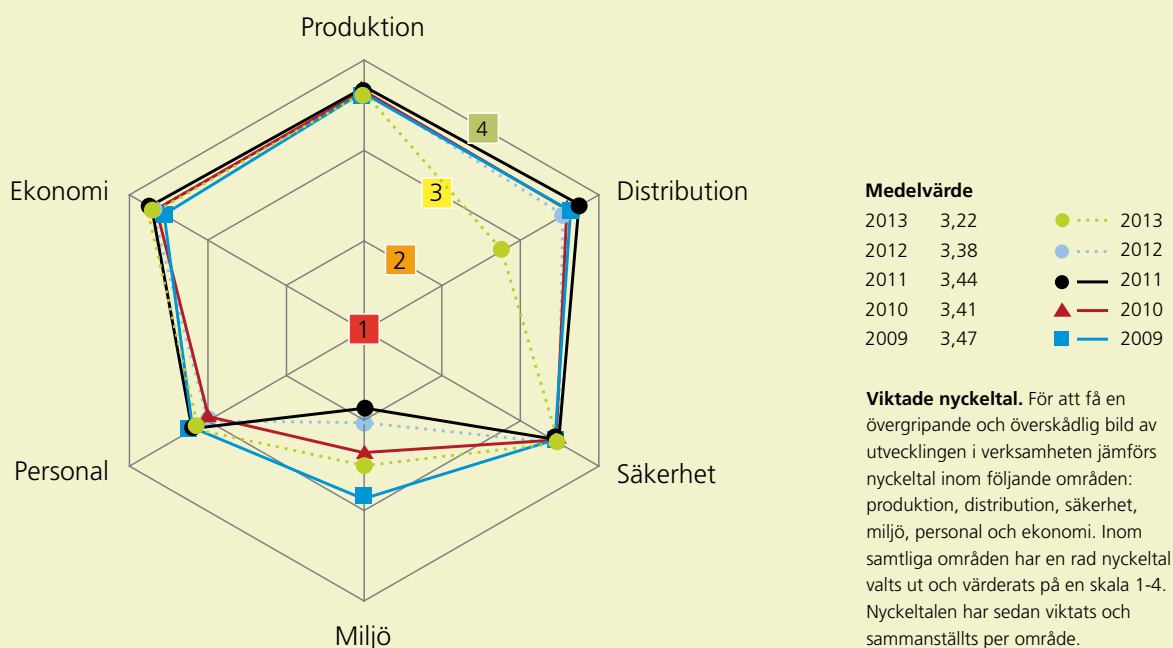
spelet, ett spel om företagskultur där medarbetarna med hjälp av spelplan och frågekort diskuterar Sydvattens mål och värderingar.

Ringsjöverkets 50-årsjubileum den 1 juni blev en festdag med totalt 742 besökare. Intresset för att se vattenverket inifrån var stort och 550 personer deltog i rundvandringarna. Ett 50-tal personer från Stehags If, LTH och Sydvatten var engagerade för att genomföra arrangemanget. Forskningschef Kenneth M Persson talade om Ringsjöverkets historia utifrån jubileumsboken *Vattnet ska fram!*

”Oavsett hur effektiva pumpar eller långsamfilter man har, är det människors insatser som är avgörande för att systemen ska vara tillförlitliga.”

Ur jubileumsboken Vattnet ska fram! av Kenneth M Persson

Nyckeltal för affärsmässig samhällsnytta

Nyckeltalen sammanfattar och skapar en tydlig bild av Sydvattens samlade verksamhet, där varje nyckeltal värderas utifrån organisationens förmåga och ambition. Bakom flera av talen ligger ett stort antal parametrar som vägts samman med olika fördelningsnycklar. Modellen är ett viktigt kommunikationsverktyg, och ger goda möjligheter till att följa upp, värdera, prioritera och i viss mån styra verksamheten. Tabellerna här intill ger en översikt av bolagets samtliga områden och deras respektive utveckling under femårsperioden 2009 till 2013. Sydvatten har över åren visat på en god uthållighet totalt sett.

Nyckeltalet distribution visar ett lägre resultat än tidigare år. Det är de mikrobiologiska vattenproven, tjänligt med anmärkning, som liksom i fjol förekommer på vatten som transiterats genom Örbyfältet. Proven avser aktinomyccer, en organism som inte är skadlig för hälsan men som kan ge upphov till dålig lukt och smak. Träffarna finns i Viken, Mjöhult och Gunnestorp. NSVA och Sydvatten har genomfört en gemensam utredning för att klargöra orsaken, dock utan entydigt svar. Antalet träffar har dock minskat sedan föregående år. I Eksholm och Svedala

har påvisats 3d mikroorganismer i halter som klassas som tjänligt med anmärkning. Svedala kopplades in i mars 2013. Halter av 3d mikroorganismer över gränsvärdet kan tidvis förekomma på denna överföringsledning. Det är snarare ett observandum än ett problem, men det följs icke desto mindre upp.

Det otjänliga mikrobiologiska vattenprovet påvisades i oktober 2013 med förhöjda halter av enterokocker i Viken, Mjöhult och Gunnestorp, Höganäs kommun, (provpunkter nedströms Örbyfältet). NSVA:s påföljande provtagning gav också resultatet otjänligt, varför man gick ut med kokningsrekommendation i Höganäs och Helsingborg. I samband med denna händelse utökades Sydvattens provtagning markant, både till innehåll och till frekvens avseende Ringsjöverkets distributionsområde.

Inom områdena personal och ekonomi är uthålligheten fortsatt god. Sjukfrånvaron inom företaget är låg. Olycksfall/tillbud ligger på samma nivå som tidigare år, endast tillbud med mindre personskador. Vidare har personalomsättningen minskat beroende på mindre antal pensionsavgångar.

	2013	2012	SYDVATTEN TOTALT			Mycket god uthållighet	God uthållighet	Mindre god uthållighet	Dålig uthållighet
	2011	2010	2009						
PRODUKTION									
Elanvändning totalt (kWh/m ³)	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	<=0,2	0,2-0,5	0,5-1	>1
Andel vattenprov otjänliga kemiskt (%)	0	0	0	0	0	<=0,1	0,1-1	1-2	>2
Andel vattenprov tjänliga med anm. kemiskt (%)	1,4	0	2,9	12,8	0,7	<=0,1	0,1-2,5	2,5-5	>5
Andel vattenprov otjänliga mikrobiologiskt (%)	0	0	0	0	0	0	-	-	>0
Andel vattenprov tjänliga med anm. mikrobiol. (%)	0,8	0,9	0	0	0,9	<=0,1	0,1-1	1-2	>2
DISTRIBUTION									
Elanvändning totalt, (kWh/m ³)	0,02	0,03	0,02	0,02	0,02	<=0,02	0,02-0,03	0,03-0,04	>0,04
Läckor på huvudvattenledning (antal/100 km ledn.)	0,3	0	0,3	0,4	0,4	<=0,5	0,5-1,5	1,5-2,5	>2,5
Svinn (%)	0	0	0	0	0,2	<=2,5	2,5-5	5-7,5	>7,5
Svinn (l/d/m ledning)	0	0	0	0	1	<=10	10-30	30-50	>50
Andel vattenprov otjänliga kemiskt (%)	0	0	0	0	0	<=0,1	0,1-1	1-2	>2
Andel vattenprov tjänliga med anm. kemiskt (%)	0,2	0	0,2	1,7	1,6	<=0,1	0,1-2,5	2,5-5	>5
Andel vattenprov otjänliga mikrobiologiskt (%)	0,3	0	0	0	0	0	-	-	>0
Andel vattenprov tjänliga med anm. mikrobiol. (%)	4,2	5,7	1,2	2,3	2,2	<=0,1	0,1-1	1-2	>2
SÄKERHET									
Säkerhetsnivå	3,6	3,5	3,5	3,5	3,6	>=4,2	4,2-3,2	3,2-2,5	<2,5
Reservoarkapacitet (timmar)	8	8	8	8	8	>=9	9-6	6-3	<3
Reservvatten (%)	100	100	100	100	100	100	100-90	90-80	<80
Reservkraft (andel av normal vattenleverans som kan upprätthållas, %)	100	100	100	100	100	100	100-80	80-60	<60
MILJÖ									
Miljöbilar (andel av totala antalet fordon, %)	21	21	17	10	5	>=50	50-35	35-20	<20
Återvinning av restprodukt (% av total produktion)	68	71	72	73	71	100	100-80	80-60	<60
Användning av förnybar energi (andel av total energianvändning, %)	35	25	27	44	64	>=50	50-35	35-20	<20
PERSONAL									
Utbildning (antal timmar/anställd)	24	28	27	29	24	40-30	30-20	20-10	<10->60
Personalomsättning (%)	3,3	8	3	8	0	<3	3-5	5-10	>10
Sjukfrånvaro (%)	2,7	1,7	2,8	1,4	2,5	<=3,0	3,0-5,0	5,0-7,0	>7
Årsarbetsindex (%)	101	101	100	102	98	98-102	95-98	90-95	<90-
							102-105	105-110	>110
Olycksfall, tillbud (antal)	4	3	3	2	5	0	-	-	>1
Nöjd medarbetarindex	4,8	4,6	4,6	4,4	4,4	>4,0	3,0-4,0	2,0-3,0	0-2
EKONOMI									
Drift- och underhållskostnad, produktion (kr/m ³)	0,81	0,79	0,71	0,66	0,64	<=1,0	1,0-3,0	>3	-
Drift- och underhållskostnad, distribution (kr/m ³)	0,49	0,44	0,41	0,37	0,37	<=1,0	1,0-3,0	>3	-
Kostnad för processtöd (kr/m ³)	0,19	0,17	0,14	0,10	0,09	<=1,0	1,0-3,0	>3	-
Kostnad för adm, ledning (kr/m ³)	0,17	0,19	0,17	0,16	0,15	<=1,0	1,0-3,0	>3	-
Rörlig kostnad (kr/m ³)	0,67	0,57	0,53	0,51	0,49	<=1,0	1,0-3,0	>3	-
Lånefinansiering i % av anläggningar	59	58	59	58	56	<50	50-65	65-80	>80
Självfinansieringsgrad	0,9	0,8	1,0	0,3	0,6	>1	1-0,8	0,8-0,6	<0,6

Vombsjöns norra strand, september 2013.

Ekonomisk redovisning

- 30** Förvaltningsberättelse
- 34** Resultaträkning
Balansräkning
Kassaflödesanalys
- 36** Noter
- 38** Revisionsberättelse och
granskningsrapport
- 40** Styrelse och ledning

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2013.

Sydvatten AB har till uppgift att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till ägarkommunerna. För detta ändamål utnyttjar bolaget de legaliserade uttagsrätterna i råvattentäkterna Bolmen, Vombsjön och Ringsjön. Sydvattens vattendomar i sjöarna utgör för bolaget betydande värden. Bolaget äger och driver Bolmentunneln, Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distribution av dricksvatten.

Sydvatten bedriver en tillståndspliktig verksamhet enligt Miljöbalken för deponering av vattenverksslam på Rönneholms mosse i Eslövs kommun. Verksamheten påverkar miljön genom avledning av dekanteringsvatten till Rönne å. En årlig miljörapport sänds till tillsynsmyndigheten.

Vattendistributionen till kommunerna uppgick till 74,1 miljoner kubikmeter (71,6). Invånare och verksamheter i Sydvattens delägarkommuner har under året erhållit en säker dricksvattenleverans av god kvalitet utan störningar.

Ägarkommunernas konsortialavtal som ingicks vid bildandet av Sydvatten AB 1966 gäller till utgången av 2015. Under 2012 och 2013 har ägarna förhandlat fram ett reviderat avtalsförslag. Ställningstagande har inkommit från alla kommuner och ärendet kommer att beredas för beslut till årsstämman den 23 maj 2014.

Under 2013 har företaget intensifierat arbetet med att skapa ett skyddsområde för råvattentäkten Bolmen. I arbetet för skyddsområde Bolmen strävar Sydvatten efter ett nära samarbete med berörda kommuner. Ett första utkast till vattenskyddsområde Bolmen med åtgärder för riskminimering har tagits fram.

Utredningar

Under 2011–2012 genomförde Sydvatten en kapacitetsutredning. I denna utredning gjordes en bedömning av framtida produktionsbehov och av nuvarande anläggningars möjlighet att möta dessa behov. Under året har en handlingsplan tagits fram. I den beskrivs olika prioriterade områden, vilka prioriterade mål som finns inom respektive område, på vilket sätt de ska genomföras samt ansvarsfördelning och tidplan för genomförande.

Båstad kommun har återremitterat beslut om delägarskap i Sydvatten och ska under 2014 genomföra en ny utredning om kommunens framtida dricksvattenförsörjning. Sydvatten kommer att underrätta Båstad kommun om eventuella konsekvenser av detta. Trelleborgs kommun har visat intresse för ett samarbete med Sydvatten. Av tidigare utförd kapacitetsutredning och de beslut som styrelsen fattat framgår att delägarnas dricksvattenförsörjning ska tryggas innan ytterligare nyanslutningar genomförs.

Under 2013 har projekt Klimatanalys Skåne genomförts. Syftet är att öka kunskapen om klimatförändringarnas inverkan på dricksvattenförsörjningen i ett större regionalt perspektiv samt att öka medvetenheten om problematiken hos planerare och beslutsfattare. Projektet har initierats av Sydvatten och genomförts med stöd av en arbetsgrupp där viktiga aktörer med kunskap om och ansvar för dricksvattenförsörjning och planering deltar. Arbetsgruppen har bestått av representanter från Länsstyrelsen i Skåne, Region Skåne, Lunds universitet samt den kommunala VA-sektorn i regionen. En rapport av det gemensamma arbetet har arbetats fram som kommer att presenteras inför ett slutseminarium i februari 2014.

Den statliga utredningen En trygg dricksvattenförsörjning, kommer att behandla ett brett spektrum av dricksvattenrelaterade frågor, bland annat ansvariga myndigheters respektive roller och samordning dem emellan, vattentäkternas skydd, krisberedskap samt klimatförändringarnas påverkan på dricksvattenförsörjningen. Branschens medverkan, inflytande och engagemang har organiserats för att konstruktivt kunna bidra till utredningen. Sydvattens VD Jörgen Johansson företräder branschen i utredningen.

Nedan åskådliggörs bolagets utveckling under en 5-års period (mnkr)

	2013	2012	2011	2010	2009
Ur resultaträkningen mnkr					
Rörelsens intäkter	267	269	230	245	247
Rörelsens kostnader	162	154	141	205	162
Planmässiga avskrivningar	62	67	65	65	64
Finansiella kostnader	35	34	38	24	24
Resultat efter finansnetto	9	14	-14	-49	-4
Ur balansräkningen mnkr					
Anläggningstillgångar, totalt anskaffningsvärde	2 915	2 859	2 770	2 716	2 518
Investeringar	65	89	68	200	102
Eget kapital inklusive obeskattade reserver	614	605	547	544	565
Leveranser					
Vattenleverans (mn m ³)	74,1	71,6	68,3	70,8	68,8
varav Ringsjöverket	46,1	43,8	40,7	35,0	35,4
varav Vombverket	28,0	27,8	27,6	35,8	33,5
Nyckeltal					
Soliditet (%)	31,7	31,8	30,2	30,9	34,3
Genomsnittligt vattenpris till delägare (kr/m ³)	3,49	3,56	3,19	3,09	3,15

Domstolsärenden

I mars meddelade Mark- och miljödomstolen att Syd- vatten har tillstånd att bortleda i medeltal 2 000 liter per sekund, mot tidigare 1 125 liter per sekund från Ringsjön. Ringsjön är Sydvattens reservvattentäkt för dricksvattenförsörjning om det skulle bli störningar i den ordinarie tillförseln från Bolmen. Den tidigare vattendomen täckte inte rådande behov. Med förväntade befolkningsökningar och nya delägarkommuner har bolaget fått en vattendom som klarar framtida reservvattenbehov.

Den rättsliga processen med E.ON/Statkraft, som förs i Miljödomstolen gällande ersättning för kraftförluster i sjön Bolmen och Lagans vattensystem, har ännu inte nått något avgörande. En utredning gällande skadans omfattning kommer att genomföras. Sydvatten har till Mark- och miljödomstolen överklagat länsstyrelsens beslut om att tillstånd erfordras för grundvattenbortledning.

Forskning och utveckling

Sydvatten och Lunds universitet har tilldelats 2,2 miljoner av Vetenskapsrådet för ett gemensamt forskningsprojekt. Syftet med projektet är att analysera mikrobiellt DNA från sandfilter och infiltrationsdammar för att få kunskap om biofilm och dess inverkan på dricksvattenberedningen och dricksvattensäkerheten. I förlängningen hoppas man kunna styra biofilmens sammansättning. I projektet kommer långsamfilter vid Ringsjöverket och infiltrationsdammar vid Vombverket att studeras. Projektet ska kopplas samman med den pågående forskning som bedrivs av en av Sydvattens industridoktorander om mikrobiella förändringar i dricksvattenledningsnät och utvecklingen av metoder för så kallad parallell masssekvensering av DNA i biofilmer i vattenledningar. För första gången kan större delen av den fullständiga bakteriefloren i ledningsnätet beskrivas.

Avancerad membranteknik kan minska risken för sjukdomsutbrott. Sedan två år deltar bolaget i Geno-Membran, ett forskningsprojekt om membranteknik. Två industridoktorander, varav den ena från Sydvatten, genomför försök med pilotanläggningar på bland annat Ringsjöverket.

WIN, vatteninkubatorn på Ideon, har fått 1,7 miljoner kronor från Tillväxtverket för utveckling av marknads-kontakter. På Vombverket har försök med kolfilter inletts med syfte att studera hur oönskade organiska ämnen kan avlägsnas ur vattnet. Sydvatten är ett av 47 företag i Europa som har valts ut att delta i EU-projektet Science Link. Det kommer att ge Forsknings- och utvecklingsavdelningen möjlighet att, med hjälp av den nationella forskningsanläggningen MAX-lab och deras avancerade analysmetoder, karakterisera egenskaper hos vatten-

verksslammet från Ringsjöverket. Lunds universitet driver frågan om att skapa ett strategiskt innovationsområde, SIO, för vatten. Sydvatten har tillsammans med ett stort antal aktörer i vattensektorn, och under Svenskt Vattens ledning, tagit fram en gemensam forsknings- och innovationsagenda "Vattenvisionen". Den ska vara vägledande för finansiärer inom svensk vattenförvaltning.

Samtliga delägarkommuner har beslutat om bildandet av ett FOU-bolag med Sydvatten, NSVA och VA SYD som jämbördiga delägare. Syftet är att koordinera och utveckla den forskning som idag sker hos var och en av de tre, och att bättre möta de förändringar som vattentjänstsektorn står inför. Från den 1 januari 2014 finns en gemensam verksamhet i bolaget med säte i Lund.

Investeringar och upphandlingar

Investeringsvolymen för året uppgick till 65 mnkr.

Projekteringen för en ny råvattenledning mellan Äkta-boden och Ringsjöholm pågår och upphandling partner-ring har genomförts. Projektet har en sammanlagd budget på 300 mnkr och entreprenaden kommer att pågå under tre år med start 2015.

Aggregat till UV-anläggning Ringsjöverket har handlats upp och en ny upphandling gällande byggnad kommer att genomföras efter att en ny kostnadseffektivare konstruktion för byggnaden arbetats fram.

Fortsatt satsning har genomförts i delar av Vombverkets anläggningar, där stor vikt bland annat har lagts på förnyelse av brunnspumpar inom det mycket stora området för konstgjord infiltration.

Ledning till Sturup har slutförts och ledning till Ängelholm är påbörjad. Starten blev något försenad på grund av överklagande av anbud samt att ledningsrätten överklagades. Samordnad byggstart med projekt i Ängelholms kommun har skett. Totalt uppgår investeringen till 90 mnkr.

Under året har upphandling av ny elleverantör genomförts. Elupphandlingen har medfört att bolaget har en ny elleverantör och den nya leveransperioden är 2014 med avtal under 5 år inklusive optioner. Byte av elleverantör har medfört att de säkringar som skett i elterminer för framtida elleveranser har realiserats vilket innebär en kostnad under 2013 med 7 mnkr. Kostnaderna under de kommande åren sänks med motsvarande 7 mnkr då avtal för nya elterminer har ingåtts till ett lägre marknadspris.

Avtal har ingåtts med Perstorps kommun avseende råvattenleverans till Perstorps Industrier som ett reservalternativ till företagsparkens egen vattenförsörjning.

Malmö stads revisionskontor har på uppdrag av lekman-narevisorerna genomfört granskning av två upphandlingar: Intagstuben i Vombsjön och Höganäsledningen.

Säkerhet

Sydvatten och NSVA genomförde en gemensam krisövning 2013 för att ytterligare knyta samman de två organisationernas krisberedskap. Planering pågår för en gemensam krisövning med VA SYD.

Anläggningarnas stigande ålder ökar underhålls- och förnyelsebehovet successivt. En stor del av anläggningarna byggdes för 15–20 år sedan, till exempel block nummer två vid Ringsjöverket och avhärdningsanläggningen vid Vombverket. Underhålls- och reinvesteringsbehovet beräknas att öka ytterligare framöver.

Under sommarperioden inträffade två onormala händelser av större karaktär. Ett flygplanshaveri i Vomb som dess bättre inte förorsakade problem i vattenproduktionen samt en större läcka på Önsvalaledningen i Staffanstorps som förbinder de båda vattenverken. Den oplanerade reparationen medförde att underhållskostnaderna ökade med cirka 1 mnkr.

Sydvatten har verksamhet som lyder under säkerhetsskyddslagen då vissa uppgifter omfattas av sekretess. Detta innebär att bolaget vid vissa upphandlingar kräver ett säkerhetsskyddsavtal, denna process benämns SUA-upphandling. Säkerhetsprojektet som just startats genomfördes som en sådan upphandling.

Personal

Under året har 3 personer nyanställts, 2 personer har slutat varav 2 var pensionsavgångar. Kompetensen inom organisationen har medvetet höjts de senaste åren genom att det vid rekrytering ställs högre krav på utbildning.

Under året genomfördes en medarbetarundersökning vars resultat visar att medarbetarna trivs på jobbet och har ett stort engagemang i arbetet. Även parametrar kring ledarskap och organisation var positiva. Ett utvecklingsarbete kopplat till undersökningen pågår.

I samband med övergången till Pacta 2013 gick Sydvatten även över till pensionssystemet KAP-KL vilket innebar att bolaget måste lösa in en äldre del av pensionskulden. Samtidigt var det förmånligt att lösa in ytterligare en del av pensionsskulden. Totalt har 5 mnkr av den totala pensionskulden på 25 mnkr lösts in. Bolagets inriktning är att kontinuerligt undersöka förutsättningarna för att lösa pensionsskulden och övergå till en försäkringslösning.

En kunskapande organisation

Med projekt Drick kranvatten har Sydvatten synliggjort värdet av kranvatten bland ungdomar. För att också fortsättningsvis hålla liv i Drick kranvatten på grundskolornas högstadium har styrelsen beslutat om en begränsad fortsättning av projektet med flaskorna som budbärare, webben som kanal kompletterad med nyhetsbrev.

Det nya gymnasieprojektet Tänk H₂O! som startar under 2014 är ett långsiktigt arbete med syftet att skapa intresse för vattensektorn hos gymnasieungdomar inför utbildnings- och yrkesval. Projektet kan bidra till bilden av en framtidsbransch med stor relevans och potential, samt ökar bolagets närvaro vid Bolmen som är Skånes viktigaste dricksvattenkälla. En ökad närvaro vid Bolmen kan också skapa en långsiktig samverkan och goda relationer med kommunerna kring sjön som får betydelse för arbetet med vattenskydd och framtida vattenförvaltning. Övriga samarbetspartners är exempelvis Lunds universitet, Vattenhallen och vattenråden.

Under årets Almedalsvecka arrangerade Sydvatten ett eget seminarium i Öresundshuset på temat ”Vem tar ansvar för svenskt dricksvatten?”. Dessutom medverkade företaget i ett arrangemang organiserat av PwC om framtidens kluster samt i seminarium om hydrosolidaritet arrangerat av Lunds universitet. Ringsjöverkets 50-årsjubileum den 1 juni blev en festdag med totalt 742 besökare. Av dem deltog 550 i rundvandring inne på vattenverket. Sydvatten har inbjudits att delta i ett internationellt benchmarkingprojekt. Nederländernas branschorganisation Vewin administrerar projektet där 16 europeiska länder och 46 organisationer ingår.

Branschen och omvärlden

Intresset för vattenfrågor har ökat generellt de senaste åren och den trenden håller i sig. Denna utveckling ställer krav på ökad kompetens och ökade resurser hos samtliga samhällsaktörer som driver eller på annat sätt berörs av verksamheten. Ny kunskap kommer att ha avgörande betydelse för hur vi lyckas att hantera framtidsutmaningarna. Även vår förmåga att lyfta de regionala planeringsperspektiven och omforma våra organisationer efter de nya förutsättningarna kommer att bli avgörande för hur vi lyckas. Sammantaget kommer branschen att agera i en allt mer komplex, kravfylld och föränderlig miljö.

Engagemanget för utveckling av våra försörjningssystem är betydligt större nu jämfört med för bara några år sedan. Det handlar om att säkra råvattentillgångar, erforderlig kapacitet i produktions- och distributionsanläggningar och säkerheten i allmänhet vid våra anläggningar. Utbrotten av *Cryptosporidium* i Östersund och Skellefteå har bidragit till ökade insikter om att vattenförsörjningen inte kan tas för given utan att det krävs insatser för att säkerställa långsiktigt hållbara försörjningssystem.

Även branschens insikter om behovet av samverkan ökar. Flera europeiska länder har lagstiftningsvägen ställt krav på att huvudmän för dricksvattenförsörjning ska organiseras separat från myndighetsfunktionen och i förekommande fall ha en viss minimikapacitet. I Sverige

förekommer allt fler exempel på samarbeten av olika slag, dock på frivillig basis. Problembilden är i stort sett densamma hos de allra flesta aktörer. Vid sidan av den allt mer komplexa kravbilden är de största frågorna försämrade råvattenkvalitet, kapacitetsbrist, brist på reservförsörjning och omfattande underhålls- och reinvesteringar. Samordning av kompetens och resurser bör öka förmågan att utveckla långsiktigt hållbara och säkra försörjningssystem.

De regionala perspektiven behöver stärkas även i andra sammanhang. Kommunernas fysiska planering behöver regionala planeringsunderlag i flera avseenden. Regeringen har tillsatt en parlamentariskt ledd utredning med huvudinriktningen att skapa regionala planeringsföresättningar för framtidens bostadsproduktion. Samma behov har dricksvattenutredningen konstaterat i sitt inledande skede där huvudparten av de inblandade aktörerna lyft behovet av att tydliggöra regionala perspektiv på vattenfrågorna. De ansträngningar som görs idag har sina utgångspunkter i olika lagstiftning och direktiv. Det finns således stora behov av att utveckla perspektiv av helhet och sammanhang så att vattenanvändning utifrån olika behov, vattenskydd och allmän vattenförvaltning samordnas.

Staten har organiserat sitt ansvar på sex olika myndigheter i dricksvattenfrågan och ytterligare ett antal statliga myndigheter ansvarar för andra vattenrelaterade frågor. Om denna uppdelning ska bestå så krävs betydligt mer av samordningsinsatser framöver för att regioner och kommuner ska få vettiga planeringsföresättningar. På regional nivå krävs också ökade insatser för att åstadkomma adekvata regionala planeringar som lyfter fram värden av regional betydelse och vilka behov som dessa ska tillfredsställa.

Sydvattens strategiska fokus har följande långsiktiga inriktning:

- Allmän intensifiering av engagemanget kring råvattenresurserna.
- Ökat skydd av råvattenresurserna.
- Ökat engagemang för långsiktig statusförbättring i råvattenresurserna.
- Plan för förbättrad råvattenfördelning inom regionen och redundansen i råvattenanläggningarna.
- Förbättrat skydd och ökad säkerhet kring anläggningar och dokumentation.
- Utvecklad långsiktig säker och effektiv ekonomisk och finansiell styrning av företaget.
- Utveckling av produktionskapaciteten, dels på margi-

nalen för att optimera säkerhet och kvalitet i det befintliga uppdraget, dels som strukturinvesteringar för att möjliggöra en vidareutveckling i produktionsledet.

- FoU-verksamheten ska utvecklas tillsammans med andra aktörer men också som tillämpat utvecklingsarbete direkt i verksamheten. Ökad aktivitet för att stimulera kunskapande och kunskapsspridning i regionen.
- Utveckling av Tänk H₂O!, det nya kommunikationsprojektet efter Drick kranvatten.

Styrelse och samråd

Styrelsen har under verksamhetsåret sammanträtt vid sju tillfällen, 21 januari, 1 mars, 18 april, 31 maj, 2 september, 8 november och 5 december. Två ägarträffar har ägt rum under året, 7 mars och 10 december. Styrelsen har sedan årsstämman 31 maj följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter:

Emmanuel Morfiadakis (ordf.), Malmö, Magnus Jälminger (v. ordf.), Helsingborg, Håkan Fäldt, Malmö, Yvonne Köhler-Olsson, Malmö, Peter Arvebro, Malmö, Ingela Andersson, Helsingborg, Solveig Ekström-Persson, Lund, Mats Helmfrid, Lund, Cecilia Lindell, Landskrona, Cecilia Lind, Eslöv, Lars-Ingvar Ljungman, Vellinge, Stefan Svalö, Bjuv, och Lars-Olof Strufve, Höganäs.

Suppleanter:

Rune Andersson, Malmö, Karolina Skog, Malmö, Hans Bosson, Helsingborg, Carolina Nordbeck, Lund, Roy Wernberg, Landskrona, Henrik Wöhlecke, Eslöv, Karl-Erik Kruse, Svalöv, Claes Hedlund, Lomma, Niklas Sjöberg, Skurup, Pia Almström, Kävlinge, Bertil Persson, Staffanstorps, Linda Allansson-Wester, Svedala, Nils Holmqvist, Burlöv, och Åsa Herbst, Ängelholm.

Personalrepresentanter:

Carl Johnsson, Mikael Henriksson, Lars Månsson samt Stefan Kullenberg.

Tekniska samrådet har sammanträtt fyra gånger och Ekonomiska samrådet tre gånger under året.

Resultatdisposition (kr)

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till årsstämman förfogande stående medel utgörande

balanserade vinstmedel	1 012 263
årets netto	26 443
summa	1 038 706
disponeras på följande sätt:	
överförs i ny räkning	1 038 706

RESULTATRÄKNING (tkr)

	Not	2013	2012
RÖRELSENS INTÄKTER			
Vattenförsäljning		258 630	254 750
Aktiverat arbete för egen räkning		5 985	4 231
Övriga rörelseintäkter		2 661	9 561
Summa rörelsens intäkter		267 276	268 542
RÖRELSENS KOSTNADER	1		
Driftkostnader		-68 462	-59 703
Övriga externa kostnader	2, 4	-37 868	-35 092
Personalkostnader	3, 4	-55 032	-58 490
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5, 6, 7	-61 525	-66 843
Övriga rörelsekostnader		-403	0
Summa rörelsens kostnader		-223 290	-220 128
Rörelseresultat		43 986	48 414
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Ränteutgifter		110	34
Räntekostnader		-32 862	-34 419
Borgensavgifter		-2 626	0
Finansnetto		-35 378	-34 385
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		8 608	14 029
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivningar enligt plan		-8 500	-14 394
Skatt på årets resultat		-82	0
ÅRETS RESULTAT		26	-365

BALANSRÄKNING (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	13-12-31	12-12-31
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader och mark	5, 9	142 610	144 714
Maskiner och andra tekniska anläggningar	6, 9	1 381 392	1 405 420
Inventarier	7, 9	18 506	21 195
Pågående nyanläggningar	8, 9	194 354	162 942
Summa materiella anläggningstillgångar		1 736 862	1 734 271
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i intresseföretag	10	17	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		17	0
Summa anläggningstillgångar		1 736 879	1 734 271
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Fordringar, räntebärande			
Övriga fordringar		174	169
Upplupna intäkter	11	1 429	648
Fordringar, ej räntebärande			
Varulager		1 371	1 547
Kundfordringar		27 668	28 566
Övriga fordringar		180	754
Förutbetalda kostnader	11	1 943	3 098
Kassa och bank		52 171	25 652
Summa omsättningstillgångar		84 936	60 434
SUMMA TILLGÅNGAR		1 821 815	1 794 705

BALANSRÄKNING (tkr)

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	13-12-31	12-12-31
EGET KAPITAL	13		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (4 424 028 aktier)		442 403	442 403
Reservfond		58	58
Summa bundet eget kapital		442 461	442 461
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		1 013	1 378
Årets resultat		26	-365
Summa fritt eget kapital		1 039	1 013
Summa eget kapital		443 500	443 474
OBESKATTADE RESERVER	14		
Avskrivning över plan		170 963	162 463
Summa obeskattade reserver		170 963	162 463
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner		19 304	24 857
Summa avsättningar		19 304	24 857
SKULDER, RÄNTEBÄRANDE			
Skulder till kreditinstitut	15	1 027 000	1 007 000
Checkräkningskredit	12	0	0
Upplupna kostnader	16	44 741	35 952
Summa räntebärande skulder		1 071 741	1 042 952
SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
Leverantörsskulder		40 040	38 532
Övriga skulder		9 253	8 915
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	67 014	73 512
Summa ej räntebärande skulder		116 307	120 959
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 821 815	1 794 705
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)

	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	8 608	14 028
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	56 572	70 537
Betald skatt	-259	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	64 921	84 565
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Ökning (-) resp minskning (+) av rörelsefordringar		
Räntebärande	-785	-366
Ej räntebärande	2 898	12 205
Ökning (+) resp minskning (-) av rörelseskulder		
Räntebärande	8 789	-21 489
Ej räntebärande	-4 978	12 335
Kassaflöde från den löpande verksamheten	70 845	87 250
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv förskott anläggningstillgångar	0	5 750
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-64 856	-88 384
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-17	0
Omklassificering till resultatet	0	-152
Försäljningar	547	35
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-64 326	-82 751
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyemission	0	20 129
Förändring av långfristiga skulder	20 000	1 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	20 000	21 129
ÅRETS KASSAFLÖDE	26 519	25 628
Likvida medel från årets början	25 652	24
Likvida medel vid årets slut	52 171	25 652

NOTER

Belopp i tkr där annat ej anges. Belopp inom parentes anger föregående års värde.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisnings- och värderingsprinciperna överensstämmer med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

INTÄKTSREDOVISNING

Nettoomsättningen omfattar i huvudsak intäkter från bolagets delägarkommuner. Intäkterna avseende fasta kostnader för vattenleveranser fördelas mellan delägarna efter folkmängden i respektive kommun. Intäkter avseende rörliga kostnader för vattenleveranser redovisas i takt med att de intjänas. Ränteintäkterna redovisas i takt med att de intjänas.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade värdeminskningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Fordon 5 år, Inventarier 5-10 år, Maskiner 10-15 år, Brunnsgallerier 25 år, Ledningar 50 år, Tunnel 100 år, Fabriksbyggnader 20 år, Bostadsbyggnader 25 år, Övriga byggnader 50 år, Markanläggningar 20 år, Mark avskrivs ej.

VARULAGER

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (återanskaffningsvärdet).

AVSÄTTNINGAR

Som avsättningar redovisas sådana förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller den tidpunkt då de ska infrias.

OBESKATTADE RESERVER, BOKSLUTSDISPOSITIONER

Skattelagarna ger bolaget möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver. De obeskattade reserverna redovisas som en särskild post i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas avsättning till eller upplösningar av obeskattade reserver under bokslutsdispositioner. De obeskattade reserverna består till 22 % av uppskjuten skatteskuld och 78 % av eget kapital. Enligt Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412) får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om vissa villkor är uppfyllda. Styrelsen har utarbetat och antagit en investeringsplan, enligt angivna villkor, som minst motsvarar de obeskattade reservernas storlek.

NOT 1 RÖRELSENS KOSTNADER

	2013	2012
Drift och underhåll	94 926	94 125
Elkostnader för driften	34 779	27 487
Kemikaliekostnader för driften	14 688	14 495
Utredningar	1 400	1 897
Transitering	7 158	6 604
Kraftförluster	8 814	8 677
Delsumma	161 765	153 285
Avskrivningar	61 525	66 843
Summa	223 290	220 128

NOT 2 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

	2013	2012
Arvode och kostnadsersättning		
Ernst & Young AB		
revisionsuppdrag	92	79
andra uppdrag	25	103
Malmö stad		
revisionsuppdrag	20	20
andra uppdrag	22	56
Leasingkostnader		
Personbilar	462	561

NOT 3 PERSONAL

	2013	2012		
Medelantal anställda				
Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid				
Medelantal anställda	75	73		
varav kvinnor	21	20		
Sjukfrånvaro				
Sjukfrånvaro anges i procent av ordinarie arbetstid (%)				
Total sjukfrånvaro	2,69	1,71		
varav långtidssjukfrånvaro	0,80	0,29		
Sjukfrånvaro för kvinnor	4,32	2,28		
Sjukfrånvaro för män	2,07	1,50		
Sjukfrånvaro för personal 29 år och yngre	2,34	3,63		
Sjukfrånvaro för personal 30-49 år	2,56	1,63		
Sjukfrånvaro för personal äldre än 50 år	2,92	1,59		
Könsfördelning inom företagsledningen				
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelseledamöter	5	8	5	8
Övriga ledande befattningshavare inkl. VD	3	4	3	4
Totalt antal	8	12	8	12

NOT 4 PERSONALKOSTNADER, PENSIONER OCH ÖVRIGT

	2013	2012
Löner och andra ersättningar		
till VD och styrelse	2 138	1 924
till övriga anställda	33 231	31 380
sociala kostnader	11 022	10 386
pensionskostnader	7 132	12 422
Summa löner, pensioner och övrigt	53 523	56 112

Av pensionskostnaderna avser 480 (511) bolagets VD.

Vid uppsägning från bolagets sida har bolagets verkställande direktör 12 månaders uppsägningstid. Utöver detta har verkställande direktören rätt till ett avgångsvederlag motsvarande ersättningar för 12 månaders anställning.

NOT 5 BYGGNADER OCH MARK

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	357 855	351 273
Inköp	11 548	2 352
Försäljningar/utrangeringar	-898	0
Omklassificeringar	0	4 230
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	368 505	357 855
Ingående avskrivningar	-213 141	-199 517
Försäljningar/utrangeringar	754	0
Årets avskrivningar	-13 508	-13 624
Utgående ackumulerade avskrivningar	-225 895	-213 141
Utgående redovisat värde	142 610	144 714
Taxeringsvärden	10 395	9 968
varav markvärde	8 953	8 526

NOT 6 MASKINER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	2 272 330	2 250 701
Inköp	19 140	13 436
Försäljningar/utrangeringar	-5 917	0
Omklassificeringar	0	8 193
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 285 553	2 272 330
Ingående avskrivningar	-866 910	-818 729
Försäljningar/utrangeringar	5 661	0
Årets avskrivningar	-42 912	-48 181
Utgående ackumulerade avskrivningar	-904 161	-866 910
Utgående redovisat värde	1 381 392	1 405 420

NOT 7 INVENTARIER

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	65 652	60 487
Inköp	2 754	4 722
Försäljningar/utrangeringar	-1 359	-325
Omklassificeringar	0	768
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	67 047	65 652
Ingående avskrivningar	-44 457	-39 744
Försäljningar/utrangeringar	1 021	325
Årets avskrivningar	-5 105	-5 038
Utgående ackumulerade avskrivningar	-48 541	-44 457
Utgående redovisat värde	18 506	21 195

NOT 8 PÅGÅENDE INVESTERINGAR

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	162 941	108 107
Inköp	59 508	84 614
Omklassificeringar	-28 095	-29 780
Utgående redovisat värde	194 354	162 941

Aktiverad kostnad

I investeringar 2013 ingår aktiverad arbetskostnad med 5 376 (3 480) tkr.

I investeringar 2013 ingår aktiverad ränta med 128 (245) tkr.

NOT 9 INVESTERINGAR

	2013	2012
Samhällsekonomiskt lönsamma investeringar	34 171	16 257
Företagsekonomiskt lönsamma investeringar	27 991	70 150
Tvingande enligt lag/regler	2 694	2 281
Summa	64 856	88 688

NOT 10 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Andelar i intressebolag	Antal andelar	Kapitalandel	Bokf.värde	Eget kapital
Southern Sweden Water Research AB	1700	17	17	51

Org.nr. 556945-8945, Säte: Lund

NOT 11 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2013	2012
Reglering av vattenkostnader för delägarkommuner	1 390	648
Upplupna ränteintäkter	103	8
Utförda arbeten och tjänster	168	1 152
Försäkringspremier	593	533
Hyrer	421	445
Övrigt	697	960
Summa	3 372	3 746

NOT 12 KONTOKREDIT

Sydvattens kontokredit på 80 000 (80 000) är utnyttjad med 0 tkr (0).

NOT 13 EGET KAPITAL

	Aktie-kapital	Bundna reserver	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans	442 403	58	1 378	-365	443 474
Nyemission					
Vinstdisposition					
Enligt årsstämma			-365	365	
Årets resultat				26	26
Utgående balans	442 403	58	1 013	26	443 500

NOT 14 OBESKATTADE RESERVER

	2013	2012
Avskrivningar över plan		
Byggnader och mark	279	279
Maskiner, andra tekniska anläggningar och inventarier	170 684	162 184
Summa	170 963	162 463

Av beskattade reserver är 37 282 (35 742) uppskjuten skatteskuld.

NOT 15 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

	2013	2012
Förfallotidpunkt		
Inom ett år från balansdagen	273 000	230 000
Mellan två till fem år från balansdagen	604 000	777 000
Senare än fem år från balansdagen	150 000	0
Skulder till kreditinstitut	1 027 000	1 007 000

Upplåning har skett mot borgen från delägarkommunerna. Samtliga lån är amorteringsfria. Lån med förfallotidpunkt inom ett år har betraktats som långfristigt eftersom lånet kommer att refinansieras under året.

NOT 16 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2013	2012
Upplupen semesterskuld	2 119	2 019
Upplupna sociala avgifter	1 631	1 547
Upplupna räntekostnader	6 534	6 031
Pensionsskatter	1 342	2 374
Förfakturerad vattenförsäljning	51 905	51 897
Avräkning högsänkning	2 186	2 202
E.ON, kraftförluster Bolmen	42 514	33 700
Transiteringskostnader	1 436	1 076
Övriga poster	2 088	8 618
Summa	111 755	109 464

UNDERSKRIFTER

Malmö den 25 februari 2014

Emmanuel Morfiadakis Magnus Jälminger
Ordförande Vice ordförande

Håkan Fäldt Peter Arvebro Yvonne Köhler-Olsson

Ingela Andersson Solveig Ekström-Persson Mats Helmfrid

Cecilia Lindell Cecilia Lind Lars-Olof Strufve

Lars-Ingvar Ljungman Stefan Svalö

Jörgen Johansson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning
har avgivits den 10 mars 2014

Lennart Öhrström
Auktoriserad revisor Ernst & Young

Vår granskningsrapport har avgivits den 10 mars 2014

Sten Dahlvid Hans I Holm
Lekmannarevisor Lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Sydvatten AB, org.nr 556100-9837

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sydvatten AB för räkenskapsåret 2013. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 30-40.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sydvatten ABs finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisnings-

lagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sydvatten AB för 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Malmö den 10 mars 2014

Ernst & Young AB

Lennart Öhrström
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Till årsstämman i Sydvatten AB

Vi har granskat Sydvatten AB:s (org nr 556100-9837) verksamhet under år 2013.

Granskningen har avsett verksamhetens ändamålsenliga inriktning, omfattning samt den interna kontrollens kvalitet. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Två av bolagets upphandlingar har granskats särskilt och redovisas i en fristående rapport.

Vi har tagit del av bolagets ekonomiska rapportering. Granskningen har baserats på de beslut årsstämman fattat och har utförts enligt bestämmelserna i aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. Av förvaltningsberättelsen framgår att bolaget har följt ägardirektiven.

Vi bedömer att verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Någon grund för anmärkning mot styrelsens eller verkställande direktörens förvaltning föreligger därmed inte.

Malmö den 10 mars 2014

Sten Dahlvid
Lekmannarevisor

Hans I Holm
Lekmannarevisor

Sydvattens styrelse och ledning

Styrelsen består av representanter från samtliga ägarkommuner

Emmanuel Morfiadakis
Ordförande. Malmö

Magnus Jälminger
Vice ordförande. Helsingborg

Håkan Fäldt
Ledamot. Malmö

Yvonne Köhler-Olsson
Ledamot. Malmö

Peter Arvebro
Ledamot. Malmö

Ingela Andersson
Ledamot. Helsingborg

Solveig Ekström-Persson
Ledamot. Lund

Mats Helmfrid
Ledamot. Lund

Cecilia Lindell
Ledamot. Landskrona

Cecilia Lind
Ledamot. Eslöv

Lars-Ingvar Ljungman
Ledamot. Vellinge

Stefan Svalö
Ledamot. Bjuv

Lars-Olof Strufve
Ledamot. Höganäs

Rune Andersson
Suppleant. Malmö

Karolina Skog
Suppleant. Malmö

Hans Bosson
Suppleant. Helsingborg

Carolina Nordbeck
Suppleant. Lund

Roy Wernberg
Suppleant. Landskrona

Henrik Wöhlecke
Suppleant. Eslöv

Karl-Erik Kruse
Suppleant. Svalöv

Ledningsgrupp

Claes Hedlund
Suppleant. Lomma

Niklas Sjöberg
Suppleant. Skurup

Pia Almström
Suppleant. Kävlinge

Bertil Persson
Suppleant. Staffanstorps

Övre raden från vänster: Kommunikationschef **Marie Nordkvist Persson**, Produktionschef Ringsjöverket **Barne Johansson**, Produktionschef Vombverket **Johannes Flink**, Teknisk chef **Åsa Håkansson**. Nedre raden från vänster: Säkerhets- och kvalitetschef **Stefan Johnsson**, Verkställande direktör **Jörgen Johansson**, Ekonomi- och finanschef **Carina Hertzman**.

Nils Holmqvist
Suppleant. Burlöv

Linda Allansson Wester
Suppleant. Svedala

Personalrepresentanter

Åsa Herbst
Suppleant. Ängelholm

Erling Midlöv
Adj. Tekniska delegationen

Från vänster:
Stefan Kullenberg,
Lars Månsson,
Carl Johnsson och
Mikael Henriksson

Bolmen

Yta	184 km ²
Största djup	37 m
Vattentäkt sedan	1987
Sydvattens uttagsrätt	6 000 l/s

Bolmen är Sveriges tionde största sjö. Den är fyra och en halv gång-
er så stor som Ringsjön och en bra bit större än Malmö kommun.
Sjön ligger i kommunerna Ljungby, Hylte, Gislaved och Värnamo.

Avrinningsområdet utgörs till 50 % av skogsmark, 22 % myrmark
och 20 % sjöar. Endast 9 % utgörs av odlingsmark.

Efter omfattande undersökningar och planering påbörjades byg-
gandet av Bolmentunneln 1976 så att sjön kunde tas i drift som
råvattentäkt för Ringsjöverket 1987. Bolmentunneln förklarades
som riksintresse för dricksvattenförsörjning 2010.

Bolmen är riksintresse för yrkesfiskare och området kring sjön är
riksintresse för friluftsliv. I sjön finns flera öar, den största är Bolmsö.

Det finns ingen entydig förklaring till namnet Bolmen men det kan
tolkas som "den stora". Förleden bolm- betecknar i dialekter stor.
Verbet bolma kan annars betyda ryka och svälla, även det beskriv-
ningar som passar in på en sjö.

Vombsjön

Yta	12 km ²
Största djup	16 m
Vattentäkt sedan	1948
Sydvattens uttagsrätt	1 500 l/s

Vombsjön är den minsta av Sydvattens vattentäkter. Femton Vomb-
sjöar skulle rymmas inom Bolmens yta.

Sjön ligger mitt i Skånes jordbrukslandskap och delas geografiskt av
de tre kommunerna Eslöv, Lund och Sjöbo. Dessutom ligger delar av
avrinningsområdet inom Tomelilla och Hörby kommuner.

Vombsjön har fått namn efter byn Vomb. Bynamnet är inte säkert
tolkat. 1330 skrevs det Wam, vilket kan komma från det forndanska
wamb som betyder vom eller mage. Namnet kan också komma från
det fornvästnordiska ordet hvammr med betydelsen sänka eller
liten dal. I Danmark avser det ofta fuktig mark eller ängsmark och
det passar bra vid Vomb.

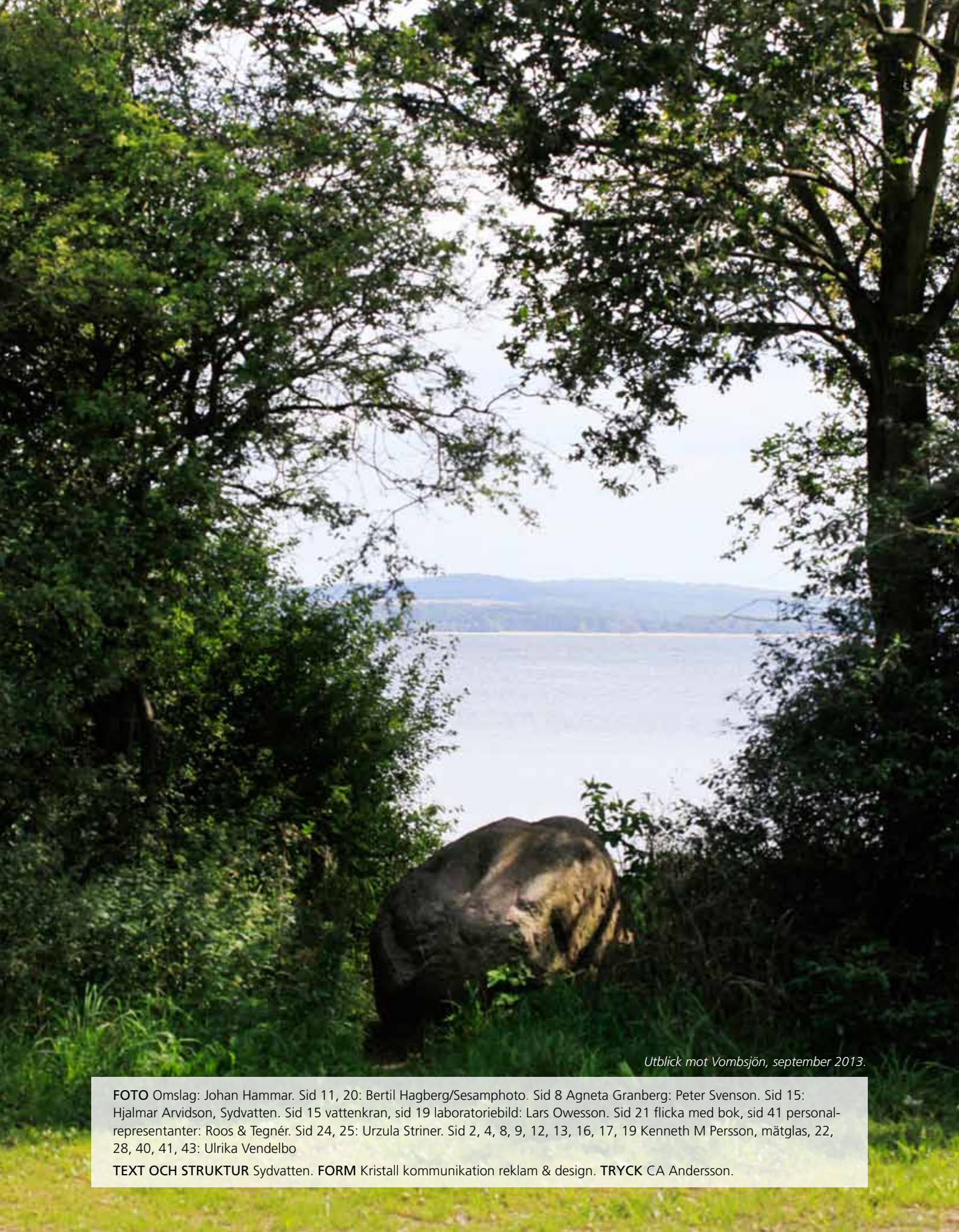
Ringsjön

Yta	41 km ²
Största djup	17 m
Vattentäkt sedan	1948
Sydvattens uttagsrätt	2 000 l/s

Ringsjön ligger mitt i Skånes jordbruksbygd i kommunerna Eslöv,
Hörby och Höör. Ringsjön är landskapets näststörsta sjö efter Ivösjön.

År 1883 försvann 30 procent av sjöns yta genom utdikning och vatten-
ytan sänktes drygt 1,5 meter. Sedan dess delas sjön av en udde i
Västra Ringsjön och Östra Ringsjön.

Namnet Ringsjön kan spåras i skrift tillbaka till 1182, Ringzsiö.
Namnets ursprung är mycket osäkert. Det är lätt att anta att sjöarna
har fått namn efter sin runda form men det är troligare att ett äldre
namn på Rönne å ingår i namnet. Många sjöar har namn efter åar
som rinner ut från dem och Rönne å nämns redan cirka 1200 som
Rogen. Senare dyker formerna Rygni, Rynen och Röyn upp. Ånamnet
skulle kunna härledas från det fornvästnordiska rogn som dels kan
betyda (fisk)rom, dels gudar eller makter. I så fall skulle Ringsjön syfta
på sjön vid gudarnas å eller vid ån med mycket rom. En tredje tolk-
ning är att åns namn kommer av ett ljudbetecknande ord för rassla
eller rossla. Det är vanligt att gamla ånamn beskriver åns ljud.

Utblick mot Vombsjön, september 2013.

FOTO Omslag: Johan Hammar. Sid 11, 20: Bertil Hagberg/Sesamphoto. Sid 8 Agneta Granberg: Peter Svenson. Sid 15: Hjalmar Arvidson, Sydvatten. Sid 15 vattenkran, sid 19 laboratoriebild: Lars Owesson. Sid 21 flicka med bok, sid 41 personal-representanter: Roos & Tegnér. Sid 24, 25: Urzula Striner. Sid 2, 4, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 19 Kenneth M Persson, mätglas, 22, 28, 40, 41, 43: Ulrika Vendelbo

TEXT OCH STRUKTUR Sydvatten. **FORM** Kristall kommunikation reklam & design. **TRYCK** CA Andersson.

Sydvatten AB

Hyllie Stationstorg 21, 215 32 Malmö

Tel 040-35 15 50, fax 040-30 18 22

info@sydvatten.se, www.sydvatten.se

Org nr 556100-9837

Ringsjöarna och Sätöftasjön fotograferade en kväll i maj 2012 när solen var på väg att gå ner.